Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

14 йил чиқиши

№ 62 (3544).

28 март СЕШАНБА 1967 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

ОҚҚЎРҒОН РАЙОН МЕҲНАТКАШЛАРИ:
- **70 минг тонна пахта,**
- **138.500 тонна каноп,**
- **6705 тонна шоли етказиб**

бериш мажбуриятини олдилар.

РЕМОНТЧИЛАР МАРРАСИ

«Узсельхозтехника» бирлашмасининг Юқори Чирчиқ районидаги ихтисослашган устахонаси коллективи юбилей йилида юксак марраларни кўзлаб ишламоқдалар. Улар йил давомида трактор моторларига далада бензин қуядиган 2 минг агрегат, ГАЗ-51 автомашинасининг тирсакли ўқидан 2 минг дона ҳамда 120 та металл қирқиш станокларини ремонт қилишмоқчи.

Шу кунларда устахонада иш жадал бораяпти. Ҳамма кўтаринки руҳ билан меҳнат қилаётир. Ремонт сифатига эътибор анча кучайтирилди. Бу эса яхши самаралар беряпти. Давлат планлари доим ортиғи билан адо этиляпти. Шу йилнинг ўтган икки ойи топшириғи ҳам муваффақият билан бажарилди. Бензин қуядиган агрегатларнинг 330 таси ремонтдан чиқарилди. Бу пландагига қараганда 30 дона кўпдир. Бошқа агрегатларни ремонт қилиш ишлари ҳам тез бормоқда.

Устахона коллективи яқинда яна бир хайрли ишга қўл урди. Пахта териш машинаси шпинделларини қайта тиклаш йўлга қўйилди. Йил давомида бундай деталлардан 52 минг донаси қўлдан чиқарилади.

Устахонада Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига бошланган мусобақа кун сайин авж олаяпти. Унда иштирок этаётган ўнлаб ремонтчилар меҳнатда яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар. Токарлардан Юсупов, Ким, слесарлардан Сайфулин, Ажумеров, пайвандчилардан Данилов, Зорин ўртоқлар шундай ишчилардан ҳисобланади. Улар нормани муттасил 125-130 процентдан адо этмоқдалар, ҳар доим сифатли маҳсулот беришяпти.

А. КИМ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ОҚҚЎРҒОН ЮБИЛЕЙ ЙИЛИДА

ОҚҚЎРҒОН. Ҳар қайси жойнинг ўзига хос номи, шону-шуҳрати, бошқа жойдан фарқ қиладиган хусусияти, тутган ўрни бўлади. Бу районни областимизда карвонбоши деб аташади. Сабаби Оққўрғон кейинги бир неча йил мобайнида қарвон боши бўлиб келмоқда.

Бунинг асосий сабаби пахтачиликни комплекс механизациялаштиришдир. Ана шу энг тўғри, энг ҳаётий катта йўлдан дадил кетаётган оққўрғонлик азамат пахтакорлар йил сайин зафар кетидан зафар қучмоқдалар.

Ўтган йили район пахтазорларида 830 та пахта териш, 190 та кўрак териш, 255 та тўкилган пахтани териб оладиган машина ишлади. Шунингдек жуда кўп трактор ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб деҳқонлар юкини енгил қилди. Ваҳоланки 1932 йилда (ўшанда Пискент, Бўка, Оққўрғон—уччаласи бир район эди) район бўйича 90 тача трактор бор эди, холос.

Ўтган йили район хўжаликлари гектар ҳисобига 24,8 центнердан пахта етиштиришди. Ваҳоланки, Оққўрғон Пискентдан алоҳида район бўлиб ажралиб чиққан 1934 йилда ҳосилдорлик гектар бошига 7—8, 1962 йили эса 17 центнердан эди.

Ўтган йили етиштирилган 71,784 тонна пахтанинг 51.800 тоннаси машиналар билан териб олинди, айрим хўжалик ёки звеноларда ҳосилнинг 90—95 проценти машинада терилди. Пахта тайёрлаш давлат плани 30—35 иш кунида бажарилди. Авваллари —бундан ўн, беш йил муқаддам картада бирорта машина кўринмас, терим 3—4 ой чўзилиб кетарди. Бу ғалабаларнинг ижодкорлари—кишилар, районнинг азамат деҳқонлари, илғор механизаторлари, актив зиёлиларидир. Улар қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш, ер ислоҳоти йилларидан бошлаб қишлоқларни социалистик асосда юксалтиришга астойдил киришдилар. Қадимда тўқайзор, қамишзор, чўли-биёбонларни «оқ олтин» маконига, сувсизликдан қақраб ётган қир-адрларни боғу-бўстонга айлантирдилар.

Илгари Оққўрғонда эски «ҳонариқ» бўлиб унинг сувидан фақат хон ва беклар, бойлар фойдаланишган. Шунинг учун ҳам ариқ «ҳонариқ» деб ном олган. Қулоқлар тор-мор келтирилгандан сўнггина «хонариқ» кенгайтирилиб Чирчиқдан сув келтирилди. Каналлар қазилди. Натижада тўқайзорлар ўрнида ҳозирги «Озод», Войтинцев номли, Куйбишев номли, «XXII партсъезд» колхозлари вужудга келди. Ҳозир районнинг қир зонасига сув берадиган РЮ-1 ва РЮ-2 каналлари кенгайтирилди, Тошкент денгизининг чап қирғоғидан чиқадиган канал ҳам қурилди.

Оққўрғон ўзгарди. Районнинг экономикаси ривожланиши билан бирга, унинг маданияти, аҳолининг турмуш даражаси беқиёс ўсди, ривожланди. Қишлоқларда 94 та мактаб ишлаб турипти. уларда 32 мингга яқин ўқувчи таълим олмоқда. Бундан ўн йил аввал 1390 ўқитувчи ишлаган бўлса, ҳозир уларнинг сони 1787 га етди.

Районда революциядан аввал бирорта медицина ходими бўлмаган. Бугунги кунда 13 та шифохона, 2 та диспансер, 81 та фельдшер ва акушерлик пунктлари, 2 та район поликлиникаси, 8 та амбулатория ва саноат корхоналарида 7 та медицина пунктлари ишлаб турипти. Уларда 491 медицина ходими аҳоли саломатлигини сақлашда хизмат қилади. Шулардан 65 киши врач, 110 киши акушерка, 316 киши медицина ҳамшираси ва фельдшерлардир.

Районнинг қайси хўжалигига борманг клуб, кутубхона, маданият саройи бор. Кўчалар равон, асфальт ётқизилган, район маркази эса шаҳар тусини олмоқда. Аҳолига қулай бўлсин деб ҳар бир хўжаликка, ҳатто совхозларнинг бўлимларигача транспорт қатнайди.

Бу ютуқларнинг барчаси Улуғ Октябрь туфайли рўёбга чиқди. Ленин партияси йўлбошчилигида бунёдга келди. Оққўрғон курашларда чиниққан, экономикани юксалтириш, ободончилик ва бошқа соҳаларда катта хизмат кўрсатган жонкуяр кишилари билан фахрланади. Бу райондан эллик қаҳрамон чиққан. Шулардан қирқ киши Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, ўн киши Совет Иттифоқи Қаҳрамонидир. Оққўрғонликлар Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари—Мамараим Юнусов, Мустафо Чачи, Тошмамат Алижонов сингари уста пахтакорлар, хўжаликнинг илғор кишилари номини ҳурмат билан тилга олишади.

Район меҳнаткашлари мамлакатимизнинг ярим асрлик юбилейига куч-қудратга, ғайрат ва шижоатга тўлган ҳолда кириб келмоқда. Бу шонли йил режалари юксак. Мана, районнинг пахтачиликдаги режалари:

Ҳосилдорликни гектар бошига 25 центнерга етказиш; давлатга пландаги 65.900 тонна ўрнига 70 минг тонна пахта сотиш; ҳосилнинг 80 процентини биринчи сортларга топшириш.

Пахтакорлар юбилей йилида давлатга пахта сотиш планини 10 октябргача, олинган социалистик мажбуриятларини эса 25 октябргача бажариш, ҳосилнинг асосий қисмини машиналарда териб олиш мажбуриятини олишган.

Оққўрғонда пахтадан ташқари бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳам етказилади. Бу йил 138500 тонна каноп етиштирилади. Унинг ҳосилдорлиги гектарига 114,8 центнер бўлади. Бу ўтган йилдаги етиштирилган каноп миқдорига нисбатан 7235 тонна кўп демакдир. Бунга эришиш учун қуйидаги ишлар бажарилади. Каноп экиладиган майдон 11612 гектарга етказилади.

Каноп етиштиришда комплекс механизациялашни кенг жорий қилиш бўйича ҳамма зарур тадбирлар кўрилади. Каноп йиғиштиришда машиналардан фойдаланишга алоҳида эътибор берилади. Каноп ҳосилининг ҳам 80 проценти механизмлар ёрдамида йиғиштириб олинади.

Бу йил районда дон, полиз экинлари, картошка ва ем-ҳашак кўплаб етиштирилади. 10102 тонна дон, шундан 6705 тонна шоли етиштирилиб, 2775 тоннаси давлатга сотилади.

2309 тонна сабзавот маҳсулотлари (бу ўтган йилдагидан 965 тонна кўп), 8296 тонна полиз экинлари маҳсулотлари (бу ўтган йилдагига нисбатан 4998 тонна кўп), ва 1500 тонна картошка (бу ўтган йилдагидан 65 тонна ортиқ) етиштирилади. Район чорвадорлари жамоат чорвачилигидаги қолоқликни тугатиш, қишлоқ хўжалигининг бу соҳасини ҳам механизациялаш йўли билан мўл-кўл чорва маҳсулотлари етиштириш тадбирларини белгилаб олишди.

Улар ҳар бир сигирдан олинадиган сут миқдорини 1400 килограммга, ҳар товуқдан олинадиган тухум миқдорини 70 донага етказишга аҳд қилишган. Йирик қорамол туёғи 10 минг 578 тага, жумладан, сигирлар 2535 бошга, чўчқалар 7467 бошга, паррандалар 17500 тага, товуқлар 14600 тага етказилади. Ҳар она чўчқадан 20—22 чўчқа боласи олинади.

Шундай қилиб район бўйича 1576 тонна гўшт, 8152 тонна сут, 440 минг дона тухум, 3,6 тонна жун тайёрланади, шу жумладан давлатга 1313 тонна гўшт, 5901 тонна сут, 275000 дона тухум, 3,6 тонна жун сотилади. Чорвадорлар гўшт сотиш йиллик планини 25 ноябргача, сут сотиш планини 20 декабргача, тухум сотиш планини 1 июлгача, жун сотиш планини 1 октябргача бажариш учун курашмоқдалар.

Чорвачиликда белгиланган бу тадбирларни амалга ошириш учун аввало ем-хашак базасини мустаҳкамлаш, беда, маккажўхори ва бошқа экинлар ҳосилдорлигини оширишга жиддий эътибор берилади. Жумладан, бу йил 25600 тонна дағал ҳашак, 47 минг тонна сара ҳашак тайёрланади. Бунинг учун беда экиладиган майдонлар 7269 гектарга кенгайтирилиб, ҳар гектаридан ками билан 60—70 центнердан ҳашак олинади. Бу йил маккажўхори 3494 гектар майдонга экилиб, уларнинг ҳар гектаридан 285 центнер кўкпоя ҳамда 28 центнер маккажўхори дони олинади. Қишлоқ хўжалик экинларидан мўлжалдаги ҳосилни кўтариш кўп жиҳатдан мелиорация ва ирригация ишларига қанчалик эътибор беришга боғлиқ. Қир-адрлари кўп бўлган бу районда бу йил катта ирригация ишлари бажарилади. Фойдаланилмай ётган қир-адр, тўқайзорлардан анчагина гектари ўзлаштирилади.

Район механизаторлари бу йил пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари етиштиришни механизациялаш борасида анчагина тадбирларни белгиладилар. Барча колхоз ва совхозларда техниканинг етарли миқдорда бўлиши таъминланади.

Район қишлоқлари янада обод ва кўркам бўлади. Колхоз ва совхозларни электрлаштириш ишлари кенгайтирилади. Чорвачиликда, кўп меҳнат талаб қиладиган бошқа соҳаларда электр қувватидан фойдаланишга алоҳида эътибор берилади.

Бу йил район хўжаликларида капитал қурилиш ҳажми кенгайтирилади. Уй-жой қурилиши учун ажратилган маблағ тўла ўзлаштирилади. 198 уй-жой, 26 маданий-маиший хизмат кўрсатиш, 15 чорвачилик объектлари қурилади.

Оққўрғоннинг саноати ҳам салмоқли ўрин олади. Пахта тозалаш, каноп заводлари ишлаб турипти. Саноатчилар юбилей йилида маҳсулот ишлаб чиқариш планини муддатидан олдин—26 декабрда ортиғи билан бажариш мажбуриятини олишган. Пахта тозалаш заводи ишчилари бу йил пландаги 24620 тонна ўрнига 25020 тонна пахта толаси, каноп заводи ишчилари эса пландаги 19800 тонна ўрнига 20035 тонна каноп ишлаб чиқаришга аҳд қилишди.

Булардан ташқари, саноатчилар меҳнат унумдорлигини 6 процент ошириш, ихтирочилик, рационализаторлик таклифларини амалга ошириш йўли билан 500 минг киловатт соат энергияни ҳамда 41 минг сўмлик хомашёни тежаб қолиш, маҳсулот таннархини 4 процентга камайтириш тадбирларини белгилаб олишди.

Оққўрғон районининг меҳнаткашлари ягона мақсад билан—юбилей йилининг юксак режаларини амалга ошириб, катта тўйни ёруғ юз билан кутиб олиш нияти билан яшамоқдалар, ғайрат ва шижоат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар.

Оққўрғон далаларида чигит экиш қизғин. Суратларда (чапда) «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг 4-бўлимида чигит экиш пайти. (Ўнгда) 2-агроучастка бошлиғи Х. Азизхўжаев ва звено бошлиғи А. Азизхўжаев ҳамда 4-бўлим бошқарувчиси И. Аҳмедов ўртоқлар.

А. Абалян фотоси.

БАЙРОҚДОР КОЛЛЕКТИВ

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги ва республика алоқа автотранспорти ҳамда тошйўллар ишчилари касаба союзи комитети коллегияси яқинда алоқачилар ўртасидаги 1966 йилнинг IV квартали социалистик мусобақасига якун ясади.

Марказий телеграф ходимларига ўтган квартал планини 101 процент ва умумий фойда олиш топшириғини 114 процент қилиб бажарганликлари учун биринчи пул мукофоти ва кўчма Қизил байроқ топширилди. Энг кам бракка йўл қўйиб, иш сифатини тобора яхшилаб бораётган бу аҳил коллектив аъзолари III кварталда ҳам шу юксак мукофотга сазовор бўлган эдилар.

— Телеграфчиларимиз юбилей йилида ҳам байроқни қўлдан бермасликка ҳаракат қилишяпти,— дейди марказий телеграф бошлиғи ўртоқ В. Говоров.

Тошкент шаҳарлараро телефонлар станцияси ва область алоқа бошқармаси ходимлари ютуқлари ҳам қайд қилиниб, улар ҳам пул мукофоти билан рағбатлантирилди.

Э. ҲАМИДОВ.

ТАШАББУСГА ҚАНОТ

Бутун мамлакатда бўлаётганидек, республикамизда ҳам Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа кенг авж олиб кетди. Меҳнаткашларнинг коллективлари ўзларининг яратувчилик ишларида янги марраларни белгилаб, юбилей вахтасида туриб меҳнат қилмоқдалар.

Октябрь олди социалистик мусобақаси жараёнида кенг халқ оммасининг янгидан-янги ватанпарварлик ташаббуслари туғилмоқда. Ижодий меҳнат ғайрат-шижоатига тўлиб-тошган шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнаткашлари муваффақиятга эришиш учун изланиб, тўғри йўлни белгилаб олмоқдалар.

Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводи коллективида ажойиб ташаббус вужудга келди. Шонли революцион анъаналарга бой бу илғор корхона меҳнаткашлари юбилей йили учун ўзларининг шахсий планларини белгилаб олдилар. Совет ҳокимиятининг юбилейи шарафига она-Ватанга шахсий совғалар тайёрлашга аҳд қилдилар.

КПСС аъзоси, шу завод токари Михаил Сергеев янги ватанпарварлик ҳаракатининг ташаббускори бўлди. Коммунист-новатор умумий ишдаги ўзининг ўрнини аниқ белгилаб олди, юбилей йили учун шахсий план тузиб олди, меҳнат унумдорлигини 10 процент ошириш, йиллик планни 7 ноябргача адо этиш, ўзининг беш йиллик планини тўрт йилда бажариб, пландан ташқари ишлаб чиқарган маҳсулоти, рационализация ва тежамкорлик ҳисобига юбилей жамғармасига 3 минг сўм миқдорида ҳисса қўшишга аҳд қилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетида

ЮБИЛЕЙ ВАХТАСИДА ТУРИБ ИШЛАЁТГАН ИЛҒОР МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСИ ҲАҚИДА

Ўртоқ Сергеев «Правда Востока» газетасининг 16 март сонида «Мард майдонда ўзини кўрсатсин» деган мақоласи билан чиқди. У ҳар бир меҳнаткашни юбилей йилида ўзининг шахсий режасини тузиб чиқиш, октябрь олди социалистик мусобақасида конкрет маррасини белгилаб олишга даъват этди. Унинг бу жўшқин чақириғи завод коллективи қалбидан чуқур жой олди.

«Қизил шарқчилар»нинг ташаббуси кенг қанот ёзди. Тошкентдаги 153-қурилиш трести бинокорлари, Сирдарёдаги «Малик» совхози пахтакорлари, Андижон районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзолари, Шовот районидаги Чкалов номли, Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси, Тошкент тепловоз депоси меҳнатчилари бу ташаббусга биринчилар қатори қўшилдилар.

Корхоналар, колхозлар ва совхозларда «Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига муносиб туҳфалар тайёрлаймиз!», «Юбилей шарафига шахсий мажбурият олиш — ҳар бир меҳнаткашнинг виждон бурчи», «Юбилей йилида сафимизда қолоқлар бўлмайди» деган шиор остида ватанпарварлик ҳаракати кенг авж олмоқда.

Республика газеталарида ўзларининг мактуб ва мақолалари билан чиққан юбилей меҳнат вахтаси ташаббускорлари — 153-қурилиш трести бинокорлар бригадасининг бошлиғи Раҳим Зияев, «Малик» совхозининг бригадири Даврон Тўйчиев, Андижондаги Карл Маркс номли колхоз бригада бошлиғи Файзиддин Абдураззоқов, Шовот районидаги Чкалов номли колхоз бригадири Зариф Раҳматов, Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикасининг прессловчиси Маҳмуджон Юсупов, тепловоз депоси машинисти Абдулхай Маракаев янги ватанпарварлик ташаббуси ҳамманинг қалбидан чуқур жой олаётгани ҳақида яхши ҳикоя қилиб бердилар.

Она-Ватанга шахсий юбилей совғалари армуғон этиш ҳаракати жуда катта сиёсий ва халқ хўжалиги аҳамиятига эга. Бу ҳаракатнинг истиқболи порлоқ. Унинг қатнашчилари сафи кун сайин кенгайиб бормоқда. Ватанпарварлик ҳаракати чинакам оммавий, умумхалқ ҳаракатига айланиши турган гап.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Октябрь революцияси номли Тошкент тепловоз-вагон ремонти заводи, 153-қурилиш трести, «Малик» совхози, Андижон районидаги Карл Маркс номли ва Шовот районидаги Чкалов номли колхозлар, Тошкентдаги 1-пойафзал фабрикаси, Тошкент тепловоз депоси ва бошқа коллективларнинг юбилей йилида шахсий режалар тузиб олиш ва Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги шарафига юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилиш ҳақидаги ватанпарварлик ташаббусини маъқуллади.

«Правда Востока», «Совет Ўзбекистони», «Ҳақиқати Ўзбекистон», «Ленин байроғи» газеталарининг фойдали ташаббуси қайд қилиб ўтилди. Бу газеталар илғор ишчилар ва колхозчиларнинг янги ватанпарварлик ташаббуси ҳақидаги материалларни ўз вақтида эълон қилди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети область, шаҳар ва район партия комитетлари, барча бошланғич партия ташкилотлари зиммасига юбилей меҳнат вахтаси ташаббускорларининг ажойиб ватанпарварлик ҳаракатини кенг пропаганда қилиш, октябрь олди социалистик мусобақасига раҳбарликни кучайтириш, бу мусобақанинг бир мақсадга қаратилган конкрет ва таъсирчан бўлишини таъминлаш, Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги арафасида шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг она-Ватанга шахсий меҳнат совғалари армуғон этиш ҳаракатига тобора кўпроқ қўшилишига эришиш вазифасини юклади.

Республика, область, шаҳар ва район газеталари редакцияларига, Ўзбекистон Телеграф Агентлиги ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Радиоэшиттириш ва телевидение Давлат комитетига меҳнаткашларнинг юбилей йилида олган мажбуриятлари ва шахсий режалари ҳақидаги материалларни ҳамда бу режа ва мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлигини, янги ватанпарварлик ҳаракати шаҳар ва қишлоқларда қай тариқа авж олаётганини ёритувчи материалларни мунтазам бериб бориш, Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақанинг боришини кенг ёритишни топширди.

ЯНГИЛИК САРИ

Оққўрғондаги Куйбишев номли колхоз меҳнаткашлари хўжаликнинг барча тармоқларини, айниқса пахтачиликни кескин юксалтириш мақсадида мавжуд резерв ва имкониятлардан тўла фойдаланишга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Улар бу йўлда янгилик сари дадил интилмоқдалар. Хўжаликда илгариги йиллари меҳнатни ташкил этиш юзасидан бирмунча янгиликлар жорий қилинган эди. Булар жуда яхши натижа берапти.

Яқинда колхозда бўлиб ўтган иқтисодий конференция ана шундай изланишлар жумласига киради.

Бу колхозда биринчи марта ўтказилган иқтисодий конференция қишлоқ меҳнаткашларида катта қизиқиш уйғотди. Конференцияда биринчи бўлиб доклад қилган иқтисодий анализ бюросининг раиси, колхоз бош бухгалтери ўртоқ К. Сарибоев залга йиғилганларга деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларининг таннархини арзонлаштириш йўллари тўғрисида батафсил гапириб берди. У ўз сўзида колхоз ҳаётидан олинган қизиқ-қизиқ мисолларни айтиб ўтди.

— Комплекс механизацияни кенг жорий этишга алоҳида аҳамият бераётган бригадаларда пахта етиштиришга сарфланадиган меҳнат ва пул харажатлари кескин камаймоқда,— деди у,— масалан, Деҳқон Бойзоқов бошлиқ бригадани олиб кўрайлик. Бу ерда ҳар бир тонна пахта етиштириш учун 31,9 киши-куни сарфланди, бевосита пул харажатлари 110 сўмни ташкил этди. Бригада аъзолари ҳар бир иш куни эвазига ўрта ҳисобда 3 сўм 90 тийиндан ҳақ олдилар.

О. Турсунқулов, М. Мафизов, М. Сариқулов, Э. Каримов, Н. Чинтошев, Қ. Найманбоев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда эришилган кўрсаткичлар ҳам бундан қолишмайди. Комплекс механизациялаштиришга етарли эътибор берилмаган. Н. Исмоилов, А. Ҳайдаров, Т. Рустамов сингари ўртоқлар бошлиқ бригадаларда эса бир тонна пахта етиштириш учун 46—50 киши-куни ва 130—150 сўм пул сарфланди. Шу туфайли ҳар бир меҳнат куни эвазига тўланган ҳақ 2 сўм 20 тийиндан тортиб, 2 сўм 90 тийин атрофида бўлиб қолди.

КОЛХОЗДА ИҚТИСОДИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Ўртоқ К. Сарибоев меҳнатни ташкил этишнинг бригадасиз звено усулини қўллаб-қувватлади ва конференция қатнашчиларини шу афзал усулни тағин ҳам кенгайтиришга чақирди.

Нарядсиз звено бошлиғи — механизатор ўртоқ М. Эргашев сўзга чиқиб, ўз тажрибаларини ўртоқлашди.

— Юбилей йилида,— деди у,— звеномиз аъзолари қир ерлар шароитида пахта ҳосилдорлигини 25 центнерга етказиш мажбуриятини олганлар. Экиш кампаниясига ҳамма нарсани тахт қилиб қўйганмиз. Ҳозир етилган ерларга танлаб эка бошладик.

Сифат инспектори ўртоқ Г. Цой ўз сўзида ҳар бир колхозчига муайян ер участкасини ажратиб бериш йўли билан меҳнатни ташкил этишнинг афзалликлари тўғрисида гапирди. Колхоз раиси ўртоқ Э. Ниёзов эса барча қишлоқ хўжалиги экинларининг ҳосилдорлигини ошириш энг асосий вазифа эканлигини алоҳида уқтириб, бунга қандай йўллар билан эришилиши тўғрисида сўзлади.

Конференция қатнашчилари докладларни қизғин муҳокама қилдилар. Шундан кейин колхознинг 1967 йил учун тузилган ишлаб чиқариш молия плани қўшимча моддалар киритиб қабул қилинди. Иқтисодий конференцияда мавжуд 15 та бригада тугатилиб, уларнинг ўрнида 22 та хўжалик ҳисобида ишлайдиган мустақил звенолар ҳамда иккита ишлаб чиқариш агроучасткалари тузишга қарор қилинди.

Шунингдек, колхозчилар ўз зиммаларига пахта ҳосилдорлигини ўтган йилдаги 23,6 центнер ўрнига бу йил камида 30 центнерга етказиш, давлатга пландаги 2700 тонна ўрнига 3.300 тонна «оқ олтин» етказиб бериш, ҳар бир центнер пахтанинг таннархини ўтган йилдагига нисбатан 2 сўмга арзонлаштириш юзасидан юксак социалистик мажбуриятлар олдилар.

А. НАРИМОНОВ,
район партия комитетининг инструктори.

ЮКСАК МАЖБУРИЯТЛАРНИ ШАРАФ БИЛАН БАЖАРАЙЛИК!

Октябрнинг 50 йиллиги

ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛИ — ҚИШЛОҚНИ КООПЕРАТИВЛАШТИРИШ ЛЕНИНЧА ПЛАНИНИ АМАЛГА ОШИРИШ, ЙИРИК СОЦИАЛИСТИК ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ИШЛАБ ЧИҚАРИШИНИ ВУЖУДГА КЕЛТИРИШ ЙИЛЛАРИ БУЛДИ. КОЛХОЗ ТУЗУМИНИНГ ҒАЛАБАСИ НАТИЖАСИДА ҚИШЛОҚ ТУРМУШИНИНГ УКЛАДИДА СОЦИАЛ УЗГАРИШ ВУЖУДГА КЕЛДИ. КОЛХОЗЧИЛАРНИНГ МОДДИЙ ФАРОВОНЛИГИ КУТАРИЛДИ, ҚИШЛОҚ ЗАҲМАТКАШЛАРИНИНГ СИЁСИЙ ВА МАДАНИЙ САВИЯСИ ТАҚҚОСЛАБ БУЛМАС ДАРАЖАДА ОШДИ.

(КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ОКТЯБРЬ 50 ЙИЛЛИГИГА ТАЙЁРГАРЛИК ҲАҚИДАГИ ҚАРОРИДАН).

МАМАРАИМ ЮНУСОВ — Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, пенсионер.

МУСТАФО ЧАЧИ — «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг бўлим бошқарувчиси.

С. АБДУКАРИМОВ — 2-«Оққўрғон» совхозининг комплекс механизациялашган звено бошлиғи.

В. А. ХАН — «Заря коммунизма» колхозининг раиси.

МАШИНА — ҚАНОТИМИЗ

Агроучасткамизда ўтган йили учта комплекс механизациялашган звено бор эди. Уларга механизаторлардан Остонақул Файзиев, Исмоил Ҳалимулин, Машраб Аббосовлар бошчилик қилишарди. Ҳар уччала звенода ҳам иш аввал баҳорданоқ пухта ташкил қилинди. Улар бир-бирларини ўзаро социалистик мусобақага чақиришганди. Ғўза парвариши, пахта териш — барча ишни уларнинг ўзлари сифатли қилиб бажаришди. Натижада участка бўйича гектаридан пландаги 18,5 ўрнига 24,07 центнердан пахта ҳосили олдик. Ҳосилнинг 87 проценти машиналар билан терилди.

Тажриба шуни кўрсатдики, бундай звеноларни қанча кўпайтирсак, шунчалик хўжаликка фойдали бўларкан. Шунунг учун бу йил участкамизда экин майдонини 170 гектарга кенгайтириб, 6 та комплекс механизациялашган звенолар туздик. Юқоридаги звено бошлиқлари сафига тракторчилардан Турғун Ҳаитов, Эргаш, Сайдалимов, Шокир Исомовлар қўшилди. Йил бошида хўжалигимиз юбилей йили тадбирларини белгилаб олганда биз ҳам участкамиз бўйича ўз режаларимизни тузиб чиққандик. Еримизнинг шароитига қараб бизга гектаридан 19,5 центнердан пахта етиштириш плани белгиланган. Лекин биз барча агротехника тадбирларини ўз муддатида ва сифатли ўтказиш, ерга тўйдириб озуқа бериш йўли билан ҳосилдорликни ошириш ниятидамиз. Шунинг учун ҳам гектаридан 25 центнердан ҳосил йиғиб оламиз, деб аҳд қилдик.

Звено бошлиқларимиз ҳозир чигит экишни кун сайин кучайтиришяпти. Улар кўчат униб чиқди дегунча парваришга киришиб кетишади. Ёз бўйи тиним билишмайди. Кузда эса пайкалларда, оппоқ пахтазор ичида «зангори кема»ни бошқариб, пахта теришади. Машиналар — бизнинг қанотимиз. Биз бу йил, Иттифоқимизнинг эллик йиллик катта тўйи йилида ҳосилдорликни ошириш билан бирга, айниқса пахтани қисқа муддат ичида йиғиштириш, унинг 90 процентини машиналар билан териб олишга бел боғлаганмиз. Даламизда шу аҳдга яраша меҳнат қилинмоқда.

Ю. БЕЗГУНОВ,
Оққўрғон. Навоий номли колхоз агроучасткасининг бошлиғи.

БИЗНИНГ ТЎЁНА

Пахта — сердаромад техника экини. Уни етиштиришда қанчалик тадбиркорлик билан иш кўрилса, шунчалик нафи кўп бўлади. Ҳозирги пайтда кам меҳнат, материал сарф қилиб, юқори ҳосил олиш учун ҳамма имкониятлар бор. Техника, ўғит етарли, ер текис. Фақат техникадан моҳирона фойдаланиш, ортиқча сарф-харажатга йўл қўйилмаса бас.

Биз ўтган йили звеномизда ҳар гектар майдондан пландаги 24,3 ўрнига 26,18 центнердан пахта ҳосили кўтардик. Шу пахтанинг 207 тоннасини ўзим машинада териб олдим. Ҳамма иш техника кучи билан бажарилгани учун бир центнер пахтанинг таннархи пландаги 23 сўм 72 тийин ўрнига 21 сўм 61 тийиндангa тушди. Демак, ҳар центнер пахтадан оладиган даромадимиз яна 2 сўм 11 тийиндангa ортди.

Дала иши ҳам бошқа соҳалар қатори аниқ ҳисобни яхши кўради. Ҳар бир агротехника тадбирини аниқ белгиланган муддатда ўтказган деҳқон ютқазмайди. Шу кеча-кундузда совхозимиз далаларида туну-кун қизғин иш кетяпти, чигит экяпмиз. Бизнинг звеномизда 52 гектар пахта майдони бор. Ерларни кузда сифатли шудгорлаб қўйгандик. Эрта кўклам яхши нам сақлаш учун бороналадик. Етарли ўғит ҳам тўплаганмиз. Дастлабки натижа яхши. Тупроқ айни оби-тобида ерга уруғ тушяпти. Ҳа демай карталаримизда яшил квадратлар ҳосил бўлади. Биз уни авайлаб ўстирамиз. Ҳамма ерда жонажон мамлакатимизнинг ярим асрлик юбилейига шахсий тортиқ тайёрланаётган бир пайтда бизнинг звено аъзолари ҳам бу улуғ байрамга пухта ҳозирлик кўришяпти.

Звеномизда аввало юқори ҳосил етиштириш учун курашамиз. Пландаги 25,4 ўрнига гектаридан 26 центнердан ҳосил кўтарамиз, деган мажбурият олдик. Ҳосилнинг қарийб ҳаммасини машиналар билан терамиз. Давлатга ҳам арзон, ҳам юқори сифатли «оқ олтин» етказиб берамиз.

И. ХВАН,
2-«Оққўрғон» совхозининг звено бошлиғи.

БАРАКА УРУҒИ

Мамлакатимизда шонли Октябрь революциясининг эллик йиллик юбилейига катта тараддуд кетяпти. Ҳар бир хўжалик, корхона шу шонли йил режасини аввалдан тузиб, ҳозир дастлабки ютуқларни қўлга киритмоқда.

Совхозимиз пахта етиштиришда тажриба хўжалиги ҳисобланади. 4048 гектар пахта майдонимиз бор. Ҳосилдорликни ҳар гектар ҳисобига пландаги 28,2 ўрнига 32 центнерга кўтариш мажбуриятини олганмиз. Кейинги йилларда совхозимизда пахтачиликни комплекс механизациялашга жиддий эътибор берилди. Шунинг натижасида пахта етиштиришда юқори кўрсаткичларга эришдик. Биринчидан, ҳосилдорлик ошди. Иккинчидан, пахтанинг таннархи кескин камайиб, ишчиларнинг даромади анча кўпайди. Шу билан бирга пахта тайёрлаш йиллик планини жуда қисқа муддатларда бажарадиган бўлдик. Бундай муваффақиятни қўлга киритишда нарядсиз ишлайдиган, комплекс механизациялашган звенолар асосий омил бўлди. Ана шу системада ишлаётган звеноларимизда ҳосилдорлик айниқса юқори.

Искандар Катаманов бошлиқ звено аъзолари ўтган йили гектаридан 35,5, Тўйчи Валиев бошлиқ звено 34 центнердан пахта етиштирдилар. Бу звеноларда пахтанинг 90-95 проценти машиналарда териб олинди.

Бу йил бундай звенолар сафи яна ортди. Бу звеноларда асосий ишларнинг барчаси техника кучи билан бажарилади. Ҳозир далаларимизда 500 трактор ишлаб турибди. Кузда эса 135 та пахта териш машинаси билан ҳосилнинг 70-80 процентини йиғиштириб оламиз.

Даромадимиз ошган сайин қишлоқларимизни ободонлаштиришга ҳам жиддий эътибор бермоқдамиз. Совхоз марказида 20 та янги типдаги уй-жой биноси қурилади. Унинг ҳар бири икки оилага мўлжалланган. Бундан ташқари, янги мактаб, болалар боғчаси, икки бўлимда типовой дала шийпони қурилади. Ишлаб чиқариш объектлари қуриш учун ҳам каттагина маблағ ажратганмиз.

Бу режаларни тузиш билан бирга, зиммамизга юксак масъулият олганмиз. Юбилей йили ҳар биримиз учун ҳам шарафли, ҳам синов йилидир. Шу кунларда пахта далаларида чигит экиш кампанияси бошлаб юборилди. Сифатли текисланган майдонларга юбилей йили уруғини ташлай бошладик. Катта юбилейга муносиб совғалар билан борамиз.

З. МАҲСУМОВ,
«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг директори.

МЕҲНАТ — БОЙЛИК

Деҳқон меҳнатининг қадр-қиммати йил сайин ошиб бормоқда. Мен бу фикр мазмунини ўз хўжалигимиз мисолида кўрсатиб бермоқчиман. Масалан, бундан аввалги йиллари кўпчилик колхозларда бир меҳнат кунига ўртача 1—2 сўмдан, ҳатто ундан ҳам кам ҳақ тўланарди. Шу жумладан бизнинг хўжаликда ҳам меҳнат ҳақи кам эди. Бунинг бир неча сабаблари бор эди, албатта. Энг муҳим сабаблардан бири — хўжаликда дала ишларининг кўпчилигига қўл меҳнати кўп сарфланиб, маҳсулотнинг таннархи ошиб кетарди. Сўнгра участка, бригада ва звеноларда меҳнатни тўғри ташкил этишга, қилинган ишнинг сифатига қараб меҳнат куни ёзишга дуруст эътибор берилмасди. Бу камчиликлар кейинги уч-тўрт йил мобайнида йўқотиб борилди. Хўжалигимизда техникадан унумли фойдаланадиган комплекс механизациялашган 27 звено туздик. Шундан 7 таси нарядсиз ишлаяпти. Натижада даромад кескин кўпайиб, харажат камайди. Хўжаликнинг пахта терими мавсумидаги ортиқча сарф-харажатлари бутунлай йўқолди. Звено бошлиқлари, механизаторлар ҳосилни ўзлари йиғиб олишди. Шундай қилиб, биз ўтган йили 1500 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 21,8 ўрнига 24,02 центнердан пахта хирмони кўтардик. Йиллик даромадимиз пландаги 1 миллион 485 минг ўрнига, 1 миллион 727 минг сўмга етди. Харажат эса белгиланганидан анча кам бўлди. Ана шу йўл билан биз колхозчиларнинг бир меҳнат кунига 4 сўм-у 57 тийиндан ҳақ тўладик.

Колхоз аъзосининг моддий манфаатдорлиги ошдигина эмас, шу билан бирга унинг обрў-эътибори, шуҳрати ҳам ошди. Кўпгина звеноларимиз юқори ҳосил етиштириб, маррага илгари етиб келиб мукофотлар олишди, ҳукуматимизнинг орден ва медалларини олишга сазовор бўлишди. Меҳнатга бўлган меҳр-муҳаббат, иштиёқ ортди.

Октябрь инқилобининг ярим асрлик юбилей йили хўжалигимиз аъзолари учун катта синов йилидир. Ҳар бир хўжалик бу шонли йилни меҳнат зафари билан нишонлаш ҳаракатида. Шу қатори биз ҳам бу йил пахтачилик маданиятини кескин ошириб, гектар бошига ҳосилдорликни 25 центнерга етказиш, ҳосилнинг асосий қисмини машиналарда териб олиш тадбирларини белгилаб олдик.

О. ТЎРАТОВ,
Оққўрғон. Войтинцев номли колхоз партия ташкилотининг секретари.

УЧ ТАРИХ

Оққўрғоннинг тарихи, инқилобдан аввалги ўтмиши, район хўжаликларининг ташкил топиши билан қизиққанингизда биринчи галда янги социалистик қишлоқларни барпо этишда иштирок қилган, муҳтарам кишиларнинг номи тилга олинади.

БИРИНЧИ ТРАКТОРЧИ

Биринчи бўлиб тракторга ким минган? У одам ҳозир ҳаётми? Район техника тараққиёти билан машҳур бўлгани важидан қишлоққа дастлаб трактор келгани, уни бошқарган киши билан гаплашишни истардик.

Бор шундай одам. У Тўғизбой тракторчи да... Ҳамид Олимжон номли колхознинг аъзоси. Қисқагина маълумот қизиқ воқеа калитини топиб берди. 1929 йил, куз... Қақраб ётган ерга омочнинг кучи етмайди, қанча қанча ерлар экилмай ётипти. Қани энди шу жойларни ҳайдаб экса... Деҳқоннинг юраги ачир, начора, куч йўқ... Шундай куннинг бирида қишлоқ кўчаларини гуриллатиб трактор кириб келади. Уни шу қишлоқлик йигит Тўғизбой ҳайдаб келган эди. Кўчада бир мўъжиза пайдо бўлгандек одамлар тўпланиб, узоқ тикилишар, болалар эргашарди. Ёшлар Тўғизбойга савол ёғдиради. «Ер ҳайдаймиз, шудгор қиламиз, 100 та отнинг кучи бор бунда», жавоб қилади ёш тракторчи. «Ўх-хў! Айтчи, бунинг оти нима?» яна сўрашади. «Трактор, ҳайдов трактори, номи «Фардзон». Узок юртдан келган»,— англатади Тўғизбой. Кишилар юзида ҳам кувонч, ҳам ажабланиш... Трактор шудгорга тушганда, ерни палаҳса-палаҳса ағдариб кетаётганини кўрган деҳқонлар талай ергача унинг кетидан эргашади. Ҳайдалган пайкалнинг тупроғига тикилади, «ер осонгина юмшади, тезгина шунча жой шудгор қилинди, беҳад қувонишади. Тракторчига меҳрлари товланиб боқишади.— Ўқияпти, шаҳарга кетди, деб эшитгандик, темир машина юргизишни ўрганиб қайтибсан-да ўғлон, — дейишарди қариялар. Аммо, ҳали янги тузум душманлари, аламзада кишилар бурчак-бурчакда тиш қайраб юришарди. Улар «тупроқ харом бўлди, илоҳий яратган ер бағрини тилишяпти, трактор ҳайдаган ернинг экини ҳаром бўларди» деб иғво тарқатиб кўришди, эътиқодни қайтармоқчи бўлишди. Лекин янгилик устун чиқди...

Мана ўша воқеага ўттиз йилдан ошиқ вақт ўтди. Колхознинг кекса аъзолари, дастлаб трактор минган Тўғизбой ака Шодмоновни, унинг сафдошларини, ўша кунлар тарихини ҳали ҳам ҳаяжон билан эслашади. «Қишлоққа куч-қудрат келтирган эдинг, Тўғизбой, қанча қўриқ очдинг ,қишлоқ ҳам ўзгарди, одамлар ҳам», деб қўйишади Шодмоновга. Тўғизбой ака мамнун. Кексайса ҳам гаражни тарк этгиси келмайди, тез-тез келиб ёш механизаторларга: «Техникани қадрланг, қисмларини эҳтиёт қилинг, вақтида тузатиб туринг», деб насиҳат қилади. Ўзи қатор тизилишган «зангори кема», ҳайдов тракторларига узоқ тикилиб: «Балли машинасоз, деҳқоннинг юкини енгил қиляпсан» деган фикрни дилидан ўтказади.

ФАХРИЙ РАИС

Мамараим ота. Бу исм оққўрғонликларга, айниқса «Ленинобод» колхозининг аъзоларига жуда азиз. Агар район кексалари, колхоз тузуми ветеранларидан қишлоқ хўжалигини коллективлаштиришда иштирок этган кишиларни сўрасангиз, дастлаб Мамараим отанинг номини аташади. «Ленинобод» колхозини тузди, шу колхозда ўттиз уч йил раислик қилди, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони бўлди», деб бу одамнинг олижаноб сифатларини бирин-кетин санаб кетишади. Худди шундай. Мамараим ота Юнусов шу қишлоқда туғилди. Тоштўғон деб аталган қишлоқ қир-адр жойлар эди. Тирикчилик фақат дон сепиб, шундан унган ғалла билан бир амаллаб ўтарди. Бир-икки бойнинг уйини айтмаганда, дурустроқ имоpат ҳам йўқ эди қишлоқда. 1929-1930 йиллар, хўжаликларни коллективлаштириш пайтида Мамараим ёнида ўн чоқли активи билан шу колхозни тузишга бел боғлади. От-улов, омоч-бўйинтуруқ бирлашди. Лекин сув йўқ, бир ёғи Оҳангарон, иккинчиси Чирчиқда сув оқади-ю, аммо деҳқон сувга чанқоқ... Активлар қараб туришмади. «Хонариқ» сувидан фойдаланиб, йил сайин экин майдонини кенгайтиришди. 1940 йилга келиб Тошкент канали қурилгач, колхоз далаларида биринчи бор чигит экила бошланди. Узоқ вақт шуни орзу қилиб юрган раис энди бор кучини пахта етиштиришга сафарбар этди.

Йиллар ўтди, «Ленинобод» тобора обод, бой-бадавлат хўжаликка айланди. Бир вақтлар бўш ётган паст-баланд адр, бўз ерлар ўрнида кўркам қишлоқ вужудга келди. Мамараим ота ўткир зеҳнли, ташкилотчи раҳбар бўлгани, энг муҳими — кишиларга, аъзоларига ғамхўрлик қилгани учун ҳам шунчалик меҳр, ҳурмат, эътибор орттирди. У ҳам колхоз тузди, ҳам хўжаликни мустаҳкамлади, узоқ йил шу — ўзи яратган катта оилага бош бўлди. Шунинг учун ҳам халқ уни ҳукуматнинг юқори органига депутат қилиб неча бор сайлар, истак-эътирозини, наказини унга баён этарди. Энди ота пенсияда, ўзи тарбиялаб етиштирган шогирди Карим Эгамбредиевга хўжалик раҳбарлигини топширгэн, лекин ўзи фахрий раис. Кўп иш унинг маслаҳатисиз битмайди. Колхоз аъзолари эса отахонлари билан фахрланишади.

ЙИЛЛАР МАЗМУНИ

Район партия комитетининг секретари Раимқулов: «Яна бир ҳурматли отахонимиз—Умар Бобоев билан ҳам бир суҳбатлашсаларингиз, ажойиб воқеаларни гапириб берадилар, «Октябрь 40 йиллиги» колхозини тузишда шу одам бошчилик қилган» деб қолди.

Умар отанинг шинамгина уйида у билан суҳбатлашиб ўтирардик.

— Босмачилар билан кураш, ер ислоҳоти, колхоз тузиш, хотин-қизлар озодлиги — бири-биридан оғир курашлар, — яхшиси бир бошдан сўзлаб бера қолайин, — сўзида давом этади Умар ота, — Бизнинг жойларни «Хонқишлоқ» дерди. 15 ёшимда отадан ҳам, онадан ҳам айрилиб, етим қолганман. Кишилар эшигида хизмат қил дим. Октябрь қуёши бизнинг қишлоққа ҳам нурини сочди. Ер ислоҳоти бошланди, ҳуррият мактаби очилди. Биринчи бўлиб шу мактабга келгандим. Ҳам ўқиймиз, ҳам сиёсий тайёргарлик машғулоти ўтказамиз. 1925 йил — комсомолга кирган йилим, ер ислоҳоти пайти эди. Батрачком раиси қилиб сайлашди. Бу комитет бева-бечора, камбағалларга уруғ, от-омоч билан ёрдам берарди. 1928 йилгача ишладим. Қишлоқда коллективлаш иши бошланди. Ёнимда фақат ўн уч киши билан ҳозирги (Бўка районига бўлиниб кетган) «Октябрь 40 йиллиги» колхозини тузгандик. Кадр кам эди. Колхоз бироз ўзини тиклагач, мени район ер ишлари бўлимига бошлиқ қилиб тайинлашди.

Шу йил МТСларда, совхозларда сиёсий раҳбарлик лавозимларида ишлаб келдим.

Ота гапдан тўхтаб, оёғини авайлаб узатди, сўнг яна сўзида давом этди. Ҳаво паст келса зирқирайди. Бойларнинг ер-мулкини мусодара қилганда, босмачилар билан курашда оёғим яраланган.

У «ўзим ҳақимда бор гап шу» дегандай жим қолди. Кейин яна гапга киришди:

— Аввалги Оққўрғон билан ҳозирги районимиз орасида ер билан осмонча фарқ бор, ахир ҳозирги Куйбишев номли, Навоий номли, «Озод» — уч колхознинг ўрнида бор-йўғи 50-60 гектаргина экин майдони бор эди-да. Ҳозир бу колхозларнинг ҳар бирида минг-минглаб гектар майдон бор. Битта звено 60 гектар ерга чигит экиб, ўша вақтдаги бутун қишлоқ олган даромадни олади...

Оққўрғонлик азамат пахтакорлар, чорвадор ва сабзавоткорларнинг Улуғ Октябрнинг ярим асрлик юбилей йилида зиммаларига олган аҳдлари юксак. Улар қишлоққа ҳаёт берган, бахт-саодат келтирган Октябрь инқилобининг эллик йиллик тўйини катта ғалаба билан — 70 минг тонналик пахта хирмонини кўтариш билан, «оқ олтин» карвонига яна карвон боши бўлиб кутиб олиш ниятидалар.

Ҳозир бепоён далаларда ана шу орзу, ана шу иштиёқ билан саҳий ерга барака уруғи қадалмоқда, завқли меҳнат авж олган...

Ф. УСМОНОВА.

Оққўрғон. «Заря коммунизма» колхози қишлоғининг кўриниши.

А. Абалян фотолари.

Ёзувчилар—юбилейга

Совет ёзувчилари Улуғ Октябрнинг 50 йиллик шонли юбилейига юксак ғоядаги, ранго-ранг янги асарларини бағишламоқдалар. Бу асарларда буюк совет халқининг жангу-жадаллардаги мислсиз матонати, халқлар дўстлиги, тинчлик мавзулари тараннум этилмоқда ва улуғ келажак ҳақида куйланмоқда. Ўзбекистон совет ёзувчилари ҳам Иттифоқимиздаги барча қалам соҳиблари билан ҳамқадам бўлиб янги асарлар яратмоқдалар.

Яқинда Ўзбекистон ёзувчилари союзи партия ташкилотининг очиқ йиғилиши бўлди. Бу йиғилишда гап улуғ 50 йилликка муносиб асарлар яратиш ҳақида борди.

Ўзбекистон ёзувчилар союзи правлениеси раисининг ўринбосари Асқад Мухтор ёзувчиларнинг шонли эллик йиллик юбилейига тайёргарлиги ҳақида ахборот берди. Йиғилишда шу нарса қайд қилиндики, қалам соҳиблари юбилейни муносиб асарлар билан кутиб олмоқдалар. Ойбек «Улуғ йўл»ни, Комил Яшин «Генерал Раҳимов» киносценарийсини, Абдулла Қаҳҳор «Ўтмишдан эртаклар»ни, Мирзакалон Исмоилий «Фарғона тонг отгунча» романининг иккинчи китобини, Уйғун янги пьесаларини, С. Абдулла шеърий роман, Ҳаким Назир «Иккинчи севги» повестини ёзиб тугалладилар. Шоир Жуманиёз Жабборов «Саҳро санами» достонини ёзиб, улуғ байрамга яхши совға ҳозирлади. Ҳ. Нўмон ва А. Шораҳмедов «Ота» романининг иккинчи қисмини ёзиб тугалламоқдалар.

Марҳум шоирларимиз Ғафур Ғулом, Мақсуд Шайхзода минг-минглаб бебаҳо қуйма сатрлар ёзиб қолдирдилар. Мақсуд Шайхзода бетоб кунларида ҳам ижоддан тўхтамай Навоий ҳақидаги тарихий мақолалар ва «Абу Райҳон Беруний» драмасини ёзиб тугаллади. Назир Сафаров, Миртемир, Мирмуҳсин, Ҳамид Ғулом каби ёзувчилар ҳам ўқувчиларга манзур янги асарлар яратдилар.

Очиқ партия йиғилишида ёзувчилар союзи ижодий секцияларининг ахбороти тингланди. Ҳаким Назир, Мирмуҳсин, Лазиз Қаюмов, Андрей Иванов, Шукур Саъдулла, Ваҳоб Рўзиматов, Ю. Бўлат ўзлари раҳбарлик қилаётган ижодий секцияларнинг ишлари ҳақида ҳисобот бердилар.

Музокараларда қатнашган Совет Иттифоқи Қаҳрамони ёзувчи В. Карпов, З. Фатхуллин, Мирмуҳсин, Шукрулло, М. Солиев, Н. Ҳабибуллаев ва бошқалар ўз сўзларида Ғафур Ғулом номли нашриётнинг (собиқ директори Рамз Бобожон) ёзувчилар асарларини ўз вақтида китобхонга етказмаётгани, авторлар коллективи билан ёмон ишлаётганлигини кескин танқид қилдилар. Нашриётда оригинал ва ёшларнинг янги асарларини босиш ўрнига 10—15 босма листи ҳажмдаги саёз китобларни ўқувчига тақдим этиш ҳоллари рўй бермоқда.

Партия йиғилишида асарлар, бадиий таржималарни секциялар муҳокамасида пишитиб, кейин нашрга топшириш, ноширлар билан ёзувчиларнинг ҳамкорлигини мустаҳкамлаш ҳақида қимматли фикрлар билдирилди.

Ю. ҲАМДАМОВ.

Тошкентдаги 1-босмахона коллективи Октябрнинг 50 йиллигига бағишлаб бир қатор сиёсий адабиётларни босиб чиқармоқда. Ҳозир В. И. Ленин мақолалари тўплами нашрга тайёрланмоқда. Суратда: илғор линотипчилардан С. Куликова ва Р. Азимова ўртоқларни кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

ҲАМКОРЛИК БЎЛМАГАЧ...

Халқободдаги Усмон Юсупов номли комбинат Ўрта Осиёда биринчи агросаноат бирлашмаси ҳисобланади. Бу йирик ихтисослашган хўжаликда сабзавот, мева, узум кўплаб тайёрланмоқда, улардан консервалар, вино, табиий шарбатлар ишлаб чиқарилаётир. Комбинат мева боғлари ва ҳайдаладиган ерларининг ҳажми 11 минг гектарни ташкил этади. Замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган консерва ва виночилик заводлари бор.

Ҳозирги вақтда комбинатни кенгайтириш юзасидан жуда катта ҳажмда қурилиш-монтаж ишлари амалга оширияпти. Қатор катта-кичик объектлар бунёд этилмоқда. Сабзавот, мева сақланадиган холодильник бу йил ишга туширилади. 200 метрга чўзилиб кетган унинг биносида бирйўла 6600 тонна маҳсулот сақлаш мумкин. Бундай қувватли «муз фабрикаси» Ўрта Осиё қишлоқ хўжалигида биринчи марта қурилмоқда. Ундан наирироқда бўлажак қишлоқ хўжалик техникумининг тўрт қаватли ўқув корпуси кўкка бўй чўзаяпти. Бу ўқув юртида комбинат учун кадрлар тайёрланади. Поселка четида йирик парник-теплица хўжалиги қад кўтармоқда. Бундан ташқари, болалар боғчаси, ҳаммом, уй-жойлар қурияпти.

Амалга ошириладиган қурилиш-монтаж ишлари кўламининг кенглиги ҳисобга олиниб, бу ерда «Ташоблсельстрой» трестининг махсус 2-механизациялашган кўчма колоннаси ташкил этилди. Колонна коллективи зиммасига жуда катта ва масъулиятли вазифалар юклатилган. Қишлоқнинг илгариги тупроқ томли уйлари ўрнида шаҳар типидаги замонавий поселка бунёд этишлари, барча биноларни иситиш учун теплотрасса, канализация, газ, электр қуввати ва водопровод тармоқлари қуришлари керак. Бу йўлда дастлабки ишлар амалга оширилди. Водопровод тармоғи фойдаланишга топширилди. Бу эса комбинат ишлаб чиқариши ва меҳнаткашларни тоза сув билан таъминлашни кескин яхшилади.

Лекин комбинатни кенгайтириш юзасидан олиб борилаётган қурилиш ишларида жуда катта камчиликларга йўл қўйилмоқда, унинг суръати ҳам, сифати ҳам кўнгилдагидек эмас. Бу ерда ўтган йилнинг ноябрида тўрт қаватли ҳашаматли мактаб биноси қурилган эди. У 1966 йилда фойдаланишга топширилган объектлардан ҳисобланади. Лекин 964 ўқувчига мўлжалланган мактабда ўқув-тарбия ишлари бошлаб юборилгани йўқ. У ҳамон қуруқ савлат тўкиб турибди.

Бунинг сабаби шундаки, лойиҳачилар ҳам, қурувчилар, заказчилар ҳам ишда пала-партишликка йўл қўйишган. Теплотрасса қурилиши ҳалигача тугатилгани йўқ. Механизациялашган кўчма колонна раҳбарлари бу муҳим объект қурилишига кеч киришдилар. Натижада «мендан кетгунча, эгасига етгунча» қабилида қуриляпти, жуда кўп бракка йўл қўйилди. Уларни бартараф этиш учун анчагина маблағ ва меҳнат сарфлашга тўғри келади. Мактабни буғ билан таъминловчи қозонхона қурилишига ҳам яқинда киришилди.

Халқобод поселкасидаги бошқа объектларни қуришда ҳам жуда кўп камчиликларга йўл қўйилган. Ахир ўзингиз ўйланг, мактаб, теплица хўжалиги, болалар боғчаси, ҳаммом, уй-жойлар ва бошқа биноларни турли инженерлик иншоотларисиз қуриш ёки фойдаланишга топшириш мумкинми? Комбинат қурилиши бошланганига тўрт йил бўлди. Аммо тайёр объектлар шу қадарли камки, уларни бармоқ билан санашингиз мумкин.

Бундай камчиликларнинг содир бўлишида лойиҳачиларнинг ҳам катта айби бор. Улар жуда кўп объектларнинг лойиҳа-смета ҳужжатларини пухта тайёрламаганлар. Бу эса қурилиш ишлари суръати ва сифатига салбий таъсир қиляпти. Шуни айтиш кифояки, комбинат объектларини лойиҳалаш билан 13 та институт шуғулланяпти. Уларнинг бири қидирув ишлари, иккинчиси йўл қурилиши, учинчиси мева-сабзавот холодильниги, тўртинчиси электр тармоқларини лойиҳалаш билан шуғулланмоқда ва ҳоказо. Уларнинг фаолиятини координациялаш «Ўзгипрозем» институтига топширилган. Лекин лойиҳалаш институтлари бир-бирлари билан ҳамкорликда ишлашмаяпти. Бу ҳақли равишда заказчининг норозилигига сабаб бўлаётир.

БЕШЙИЛЛИК ОБЪЕКТЛАРИДА

— Бизда капитал қурилиш ҳажми йилдан-йилга кенгайиб боради, — дейди комбинат капитал қурилиш бўлимининг бошлиғи ўртоқ М. Ҳошимов. — Қурилишга 40 миллион сўмга яқин маблағ сарфлаш назарда тутиляпти. Давлат бизга етарли пул ажратган. Лекин ҳамма иллат лойиҳаларнинг пухта тайёрланмаётганлигида. Фикримнинг далили учун айрим мисоллар келтиришим мумкин. Масалан, ҳаммом қурилиши лойиҳасида ПРЛ, ПРБ типдаги темир бетон плиталари, ётоқхона, шунингдек икки қаватли уйлар қурилиши лойиҳасида шунга ўхшаш эски типдаги дурадгорлик буюмларидан фойдаланиш назарда тутилади. Ваҳоланки, бундай темир-бетон ва дурадгорлик буюмлари республикамизнинг бирор корхонасида ҳам тайёрланмайди . Уларни бошқаси билан алмаштириш масаласи ҳақида жуда кўп бош қотирамиз. Бунинг учун, албатта, лойиҳачиларнинг розилигини олиш керак. Шу туфайли ҳам арзимаган масалалар деб Тошкентга, лойиҳалаш институтларига бориб келаверамиз. Ҳатто бир деталли иккинчиси билан алмаштириш масаласи ҳафталар давомида ҳам ҳал қилинмайди.

— Ҳаммом қурилишини ҳеч изга сололмаяпмиз, — гапга аралашди механизациялашган кўчма колонна ишлаб чиқариш-техника бўлимининг бошлиғи ўртоқ О. Васильев. — Масалан, ҳаммом қурилишида ишлатилиши лойиҳада кўрсатилган эски конструкциядаги деталларни алмаштириш ҳақида «Узгипрозем» билан келишиб олишимиз мумкин. Лекин барибир ҳаммомни ишга тушира олмаймиз. Чунки унинг канализацияси масаласи ҳамон ҳал қилингани йўқ. «Узгипрозем» институти томонидан тузилган қўшма молия-смета ва ишчи чертёжлар асосида белгиланаётган сметалардаги чалкашликлар жуда кўп қийинчиликлар туғдирмоқда. Бу ҳужжатларда турли ишлар турлича ном билан юритилади, уларнинг таннархи бир хил қилиб белгиланмайди. Масалан, икки қаватли иморатлар қуриладиган майдонни ободонлаштириш ва комбинат марказий посёлкасини электр қуввати билан таъминлаш лойиҳачиларнинг эсидан чиқиб қолибди. Буларсиз эса қурилишни охиригача етказиш мумкин эмас. Шунинг учун колонна сметага киритилмаган ишларни бажаришга мажбур бўляпти. Лекин банк бунинг учун пул бермаётир. Оқибатда заказчи биздан қарз бўлиб қоляпти. Ҳозир кассамизда қонуний 70 минг сўм пул етишмайди. Бу молиявий қийинчиликлар туғдирмоқда.

Бундан қутилиш учун заказчи ва қурувчи аввало комбинатда лойиҳачилар группаси ташкил этишни таклиф қилмоқдалар. Шундай қилинганда шубҳасиз иш анча юришиб кетади. Республика Озиқ-овқат саноати министрлиги ҳам шу фикрда. Лекин бу муҳим масала анчадан бери ҳал қилинмаётир, қуруқ гапдан нарига ўтилмаётир.

Планлаштиришда ҳам жуда кўп камчиликлар ва номувофиқликларга йўл қўйилаяпти. Бош планга мувофиқ посёлкани комплекс қуриш ишлари беш йилликнинг охиригача тугалланиши керак. Бу ерда қурилиш бошланганидан бери ўтган уч йилдан ошиқроқ муддатда бор-йўғи 4,5 миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилган, холос. Қолган тўрт йил ичида эса 35 миллион сўмликдан кўпроқ қурилиш-монтаж ишларини бажариш керак бўлади. Аммо бу йил қурилишга жуда кам маблағ ажратилди. Бор-йўғи 1 миллион 397 минг сўмлик қурулиш-монтаж ишларини бажариш назарда тутилади. Бу ўтган йили амалда ўзлаштирилган капитал маблағдан ҳам кам. Республика Озиқ-овқат саноати министрлиги ана шундай камайтирилган план белгилашда нимага амал қилинганлигини тушуниш қийин. Министрлик, айниқса, уй-жой қурилиши учун жуда кам маблағ ажратаётганлигини нормал бир ҳол деб бўлмайди. Бош планга мувофиқ посёлканинг уй-жой фонди 72 минг 300 квадрат метрни ташкил этиши керак. Ўтган 3 йилдан ортиқроқ вақт ичида ҳаммаси бўлиб 4 минг 81 квадрат метр сатҳли уйлар қурилган, холос.

Халқобод комбинати объектларини қураётган бинокорларга маданий-маиший хизмат кўрсатишнинг қониқарсизлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Бу аввало, ишчи кучи қўнимсизлигига олиб келаяпты. Масалан, ўтган йили 538 киши қабул қилинган бўлса, 689 бинокор бўшаб кетган. Бир йил ичида колонна коллективи тўла янгиланган. Бунинг сабаби нимада?— сўрадик колонна бошлиғи ўртоқ В. Харченкодан. У қуйидаги сабабларни айтди:

— Маиший шароитнинг кўнгилдагидек бўлмаслиги бунинг асосий сабабидир. Тўғри, бизга ишга келадиганлар кўп, лекин улар оз вақт ишлаб яна кетиб қолишади. Бунинг устига савдо, умумий овқатланиш хизмати ҳам яхши ташкил этилмаган. Мавжуд ошхонада таомлар яхши тайёрланмайди. Бунинг устига нархи баланд.

Бу ерда нонвойхона, саноат ва озиқ-овқат товарлари билан савдо қилувчи магазинлар, ошхона қурилиши керак. Лекин ҳали бу ишга киришилганича йўқ. «Узбекбирлашув» ана шу объектларни қуриш ҳақида бинокорлик ташкилоти билан ҳамон шартнома тузган эмас. Бундай ўзибўларчиликка хотима бериш лозим.

Комбинатни қуришни белгиланган муддатларда тугатиш манфаатлари бинокорлар ва лойиҳачилар, заказчиларнинг бир ёқадан бош чиқариб, ҳамкорликда ишлашларини тақозо этади. Бу шу куннинг талабидир. Шундай қилинмаса қурилиш суръатини тезлаштириш, сифатини яхшилаш, камчиликларни бартараф этиш мумкин эмас.

И. АХМЕТОВ.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР — ОДАМЛАР — ВОҚЕАЛАР

„ФЕНИКС“ ХАЙФОНГА ЯҚИНЛАШИБ ҚОЛДИ

ХАНОЙ, 25 март. ТАСС мухбири Е. КОБЕЛЕВ хабар беради:

«Феникс» яхтаси бугун Хайнань ороли ёнидан ўтиб, Тонкин кўрфазига кирди. Яхта капитани Рейнольдс бошчилигида америкалик олти квакер АҚШ давлат департаментининг таъқибларига қарамай, Хайфонга томон қатъий равишда йўл тутмоқдалар.

«Феникс» кемасига дори-дармонлар ва яраларни боғлаш материаллари жойлаштирилган. Буларнинг ҳаммаси АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши курашаётган америкалик квакерлар ва бошқа кишилардан тўпланган маблағга сотиб олинган. Шимолий Вьетнам аҳолисига мўлжалланган дори-дармонларни квакерлар самолётлардан бомбардимон қилиш нималигини яхши биладиган Хиросимадаги врачлар ёрдамида Япониядан сотиб олдилар.

«Феникс»ни Ханойда кутиб олмоқ учун квакерлар «ҳаракат группаси»нинг аъзоларидан бири бўлган Карл Зиётлоу Ханойга келди.

У, ТАСС мухбирига қуйидагиларни айтди: «АҚШнинг Вьетнамдаги сиёсатига қарши норозилик билдириш мақсадида мана шундай жиддий қадам қўйишгаботиндик. Биз квакер — пацифистлар Вьетнамда қон тўкиш давом эттирилаётганлиги учун Америка ҳукумати жавобгар деб ҳисоблаймиз. Чунки у Вьетнамга доир 1954 йилги Женева битимларининг бажарилишига тўсқинлик қилмоқда».

«Давлат департаментининг таҳдидлари бизни йўлимиздан қайтара олмайди, деди қатъият билан Зиётлоу.—Кема командаси жанговар кайфиятда ишламоқда ва АҚШга қайтиб борганидан кейин қамоққа олинишини ҳатто билиб турса ҳам, ўз мақсадига эришиш ниятидадир». «Феникс» капитани бу кемани 28 мартда Хайфон портига етказиб бормоқчи.

У ТАННИНГ АЙТГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК, 25 март. (ТАСС). «Вайронгарчилик мақсадларида ядро қуролидан фойдаланмоқчи бўлган ҳар қандай кишини ақлдан озган деб ҳисоблаш керак»,— деди Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг бош секретари У Тан. «Вашингтон пост» газетасининг Вьетнамдаги «туннеллар ва метал кўприкларини портлатиш мақсадида» ядро қуролидан фойдаланиш тўғрисидаги масала Вашингтонда муҳокама қилинаётганлиги тўғрисидаги хабар эълон қилинганлиги муносабати билан У Тан ўзининг вакили орқали ана шундай баёнот берган.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

ПРАГА. Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг бўлиб ўтган пленуми қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш ҳамда қишлоқ хўжалигига ва аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлайдиган тармоқларга ягона раҳбарлик қилиш тадбирларини муҳокама қилди.

Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Новотний раҳбарликнинг такомиллаштирилган системаси шароитида қишлоқ хўжалигини ривожлантириш билан боғлиқ бўлган масала юзасидан нутқ сўзлади.

Пленум бир қанча бошқа масалаларни ҳам кўриб чиқди. (ТАСС).

ПЕНТАГОН БАЁНОТИ

ВАШИНГТОН. 25 март. (ТАСС). «Вашингтон пост» газетасининг АҚШ мудофаа министрлиги Вьетнамда ядро қуролидан фойдаланиш тўғрисидаги масалани муҳокама қилаётганлиги тўғрисидаги хабарни кеча Пентагон расмий суратда рад этди. «Штаблар бошлиқлари комитетининг ихтиёрида,— дейилади баёнотда,— Вьетнамда ядро қуроли ёки ядро қурилмасидан фойдаланиш тўғрисидаги биронта таклиф йўқ, штабларнинг бошлиқлари эса, мудофаа министрига Вьетнамда ядро қуроли ёки ядро қурилмаларидан фойдаланиш тўғрисида ҳеч қандай таклифлар қилганлари йўқ. Мудофаа министрлигининг биронта ҳам масъул ходими Вьетнамда ядро қуролининг қандайдир туридан фойдаланиш тўғрисидаги масалани муҳокама қилаётгани йўқ».

ЁЗУВЧИЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЛДИДАН

БАЙРУТ, 25 март. (ТАСС). Кеча кечқурун Осиё ва Африка мамлакатлари учинчи конференцияси қатнашчилари бўлган делегациялар бошлиқларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда конференция кун тартиби узил-кесил тасдиқланди ва конференциянинг иш тартиби аниқланди. Ливаннинг машҳур жамоат ва давлат арбоби парламент депутати Камол Жумблат якдиллик билан конференция раиси қилиб сайланди. Конференция кун тартибидаги учта асосий масалага мувофиқ, конференциянинг учта комитети тузилди. Конференция кун тартибидаги биринчи масала — миллий озодлик кураши проблемаларини Осиё ва Африка мамлакатлари адабиётларида акс эттириш, иккинчи масала — Африка—Осиё халқларининг маданий ҳаётига империализм ва янги мустамлакачиликнинг суқилиб киришига қарши кураш ва учинчи масала — Осиё ва Африка ёзувчилари ҳаракатининг ташкилий масалаларидир.

25 март эрталаб конференция тантанали вазиятда очилади.

ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ ЁЗУВЧИЛАРИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

БАЙРУТ, 25 март. (ТАСС). Бугун бу ерда Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг учинчи конференцияси тантанали вазиятда очилди.

Ливан бош министри Рашид Караме конференция қатнашчиларини табриклади.

Конференциянинг раиси, Ливаннинг таниқли жамоат ва давлат арбоби, парламент депутати, Камол Жумблат кириш нутқи сўзлади.

Осиё ва Африка халқлари бирдамлиги ташкилоти доимий секретариатининг бош секретари Юсуф Ассибоий Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари ҳаракати тўғрисида ҳисобот доклади қилди.

Юсуф Ассибоий ўз докладида бундай деди: «Осиё ва Африка мамлакатларининг ёзувчилари ўз халқларининг олдинги сафларида боришлари ва бу халқлар ўртасида бирдамликни мустаҳкамлаш жуда зарур эканлигини уларнинг онгига сингдиришлари керак». Юсуф Ассибоий кишини тарбиялашда, янги ҳаёт қурилишида ва бу ҳаётда адолат, эзгулик ҳамда гўзаллик принципларини қарор топтиришда ёзувчи жуда катта роль ўйнаяжагини таъкидлади.

Сўнгра докладчи Осиё ва Африка халқларининг миллий озодлик кураши масалаларига тўхталиб ўтди ва қўлдан кетган мавқеларини ҳар қандай йўллар билан қайтариб олишга ҳали ҳам уринаётган империалистик кучларни қоралади. Ассибоий Америка империалистларининг Вьетнамда олиб бораётган агрессив урушини қаҳр-ғазаб билан қоралади ва бутун дунё ёзувчилари эрксевар Вьетнам халқини қўллаб-қувватлаётганлиги ҳақида гапирди.

Шундан кейин Ассибоий Осиё ва Африка халқлари ўртасида адабиёт ва санъат соҳасида тажрибаларни айирбошлаш муҳимлигини ва ёзувчининг жамият ҳаётидаги роли муҳимлигини таъкидлади. Ёзувчи, деб таъкидлади у, ўз асарларини чинакам санъат асарлари билан ҳеч қандай алоқаси бўлмаган империалистларнинг сохта, разил маданиятига қарама-қарши қўйиши, жабр-зулмни, ирқий камситишни, уруш ва империализмни пропаганда қиладиган ва ахлоқсизлик ҳамда умидсизликни мадҳ этадиган ана шундай қабиҳ асарлардаги идеяларга қарши кураш олиб бориши, ёшларни тарбиялаш учун кураш олиб бориши, ёшларни янги ҳаёт қурилишида актив қатнашишга даъват этиши лозим.

Серра Леонедаги аҳволга доир

МОНРОВИЯ. Фритаундан хабар беришларича, миллий ислоҳот кенгашининг вакили майор Чарльз Блэйк радио орқали сўзлаган нутқида бундай деган: янги маъмурлар барча халқаро битимларга ва бошқа мамлакатлар билан муносабатлар юзасидан олинган мажбуриятларга риоя қиладилар.

Мамлакатда армия офицерларининг бир группаси ҳокимиятни ўз қўлларига олганликлари натижасида миллий ислоҳот кенгаши тузилган эди. Ҳозирги вақтда Нью-Йоркда Сьерра Леоненинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидаги ваколатхонаси составида бўлган подполковник Эмбруоз Генда кенгашнинг бошлиғи қилиб тайинланди.

Миллий ислоҳот кенгаши яқин вақт ичида Сьерра Леонедаги энг таниқли граждандардан иборат миллий маслаҳат кенгаши тузиш ва шундан кейин «граждан ҳукуматини тузиш имконияти туғилиши биланоқ ҳокимиятни сиёсий арбоблар қўлига топшириш» ниятидадир. (ТАСС).

Тинчлик учун Олдермастон юриши

ЛОНДОН. Англия тинчлик тарафдорларидан бир мингга яқин киши традиция тусини олган Олдермастон юришида қатнашди. Бу юришдан мақсад — бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш заруратига жаҳон жамоатчилигининг эътиборини жалб этиш, халқаро ҳамжиҳатлик ядро қуролини тарк этиш ва социал адолат учун курашишдир.

Юриш қатнашчиларининг шиорлари ва транспарантлари Американинг Вьетнамдаги агрессиясини қаттиқ қоралайди. Плакатлар Жанубий Африка Республикасидаги апартеид ирқчилик сиёсатига қарши курашга чақиради. (ТАСС).

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

УМУМИЙ ОВҚАТЛАНИШНИ ЯНАДА ЯХШИЛАЙЛИК

Эшикдан йўқлаб келган меҳмон олдига дастурхон безаб қўйиш, уни энг яхши мазали овқатлар билан меҳмон қилиш халқимизнинг азалий мезбонлик анъанаси. Ҳа, ана шунга кўра мезбон яқин меҳмони олдида ўзини қандай ҳис этса, умумий овқатланиш корхона ходимлари ҳам келган ҳар бир хўранда олдида шундай ўрин тутиши, унга кўнгли тусаган овқатни тайёрлаб бериши ҳамда маданий хизмат кўрсатиши даркор.

Чирчиқ шаҳри областимизда энг йирик саноат марказларидан бири. Бу саноат корхоналарида туни кунга улаб меҳнат қилаётган ишчи ва хизматчиларни сифатли ва мазали таомлар билан таъминлаш, уларга ҳар томонлама маданий хизмат кўрсатиш трестимиз коллективи олдида турган асосий вазифадир. Дарвоқе умумий овқатланиш корхонасининг коллективлари қанчалик яхши хизмат кўрсатса, аҳолини талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда, уларни қанчалик сифатли иссиқ овқатлар билан таъмин этса, уларнинг қилаётган меҳнати шунчалик баракали бўлади. Трестимиз коллективи ана шундай фикр ва туйғулар билан аҳолига хизмат кўрсатиб келаётганлиги туфайли ҳам квартал ва ойлик топшириқларини доимо ортиғи билан бажаришга эришмоқда.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг умумий овқатланиш тармоқлари ишини янада яхшилаш юзасидан чиқарган қарори аҳолининг хизматига ҳозиру-нозир бўлиб турган трестимиз ходимлари томонидан қизғин кутиб олинди. Биз учун янада ажойиб йўлланма берадиган бу қарор трестга қарашли ҳар бир умумий овқатланиш точкалари коллективлари ўртасида қизғин муҳокама қилинди ва аҳолига кўрсатилаётган маданий хизматни янада яхшилаш юзасидан ўзлари учун янги тадбирлар белгилаб олишди.

Трест коллективи Улуғ Октябрнинг шонли 50 йиллик юбилей тўйини муносиб тўёна билан кутиб олиш учун бошланган умумхалқ мусобақасига қўшилиб, юбилей йили дастурхонини янада безатиш, шаҳар аҳолисини янада мазали ва сифатли овқатлар билан таъмин этиш учун қўлни-қўлга бериб ишлашмоқда.

Ҳозирги юбилей йилида шаҳримизда бир қатор умумий овқатланиш корхоналарини янгитдан қуриш ишлари қизитиб юборилди. Жумладан шаҳар ошхоналарини ҳамда аҳолини ярим фабрикатлар билан таъминлаш имконини берадиган цех ҳамда тўртта уй ошхонаси қурилиш ишлари бошлаб юборилди. Май ойининг охирларида шаҳар меҳмонхонаси қошида ҳозирги замон типидаги ресторан очилади, ҳозир аҳолига хизмат кўрсатиб турган ресторанниг эски биноси парҳезли овқатлар, шунингдек ўзбек миллий таомлари тайёрлайдиган ошхонага айлантирилады.

Бу йил айниқса шаҳар мактаб ўқувчиларини иссиқ овқатлар билан таъминлаш масаласига алоҳида эътибор берилади. Юқори класс ўқувчиларига эса эрталабки нонушта ҳамда тушки овқатни мактабда ўтказишлари учун абонемент тарқатилади. Юқорида айтиб ўтганимиздек янги очиладиган цехда мактаб ошхоналарини ярим фабрикатлар билан таъминлайдиган алоҳида бўлим ташкил этилади.

Шуни ҳам айтиш лозимки, биз халқ манфаатини кўзлаб чиқарилган ана шу қарорни амалга ошира бориб, аҳолиға маданий хизмат кўрсатишнинг янги прогрессив методларини ҳам тинмай жорий қиламиз, ошхоналарда хўрандаларга тақдим этиладиган таомлар ассортиментини кўпайтириш билан бирга сифатини ҳам яхшилаймиз.

К. ТУРАБЕКОВ,
Чирчиқ шаҳар умумий овқатланиш трестининг директори.

✦ БУДАПЕШТ — Халқ Венгриясининг пойтахти. Суратда: Дунай дарёсидан ўтадиган «Эржебет» кўприги ва шаҳар кўриниши тасвирланган.

В. Ун Да-син фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ШИФОБАХШ ДАРГОҲ

Бу ерга кирган заҳотингиз ўзингизни гуллар қўйнида кўрасиз. Ўриклар оппоқ бўлиб гуллаган. Шафтоли навдаларидаги ғунчалар лаб очай деб турибди. Ётоқларда, даволаш корпусларида, ошхонада, қўйингчи, ҳаммаёқда, ҳатто қозон цехида ҳам гул.

— Гул ошиқлари экансиз,— ҳазиллашдик бош врач Р. Ж. Отабековга.

— Ошиқлигимиз рост, — кулди Раҳим Жўраевич. — Аммо гулларнинг кўплиги фақат ошиқлигимиздан эмас. Билсангиз, гул беморнинг руҳини кўтаради, дардига шифо беради, ҳаётга ҳавас уйғотади.

Бош врач ҳақ. Чиндан ҳам шу даргоҳда нимаики бўлса, барчаси беморлар учун, уларнинг тезроқ соғайиб кетишлари учун хизмат қилади. Санаторий территориясидаги ҳар бир ниҳол, йўлкалар четидаги зилол сув отилиб турган мармар фонтанчалар ҳам, врач, ҳамшираларнинг дори-дармони-ю ширин муомаласи ҳам даволанувчиларнинг дардига малҳам бўлмоғи, кўнглини кўтармоғи зарур.

Пойтахтимиздаги ошқозон-ичак касалликларини даволашга ихтисослашган «Чинобод» санаторийсида кейинги икки-уч йилда анча ўзгаришлар рўй берди. Шифохона 29 гектар ерга жойлашган. Бир томони гулзор, бир томони боғ, ўрмон. Йўлкалар текис асфальт. Майдонлар озода, саришта. Баҳри-дилингизни очади. Санаторийнинг ўз клуби ва чўмилиш бассейини, кутубхонаси ва ўқиш зали, спорт майдончаси ва сайргоҳи бор.

Санаторийнинг физиотерапевтика кабинети замонавий медицина ускуналари ва асбоблари билан жиҳозланган. Малакали врачлар ва ҳамширалар даволанишнинг тўғри боришини тинмай кузатиб турадилар. Суратда: медицина ходими Жўра Қўшоқов беморга даволаниш пайтида ёрдамлашмоқда.

Бу ерда кўп нарса янги. Ўтган йили кўркам бино — бальнеология корпуси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Ҳозир унда барча даволаш-диагностика кабинетлари жойлашган. Рентген кабинет, клиник, бактериологик ва биохимик лабораториялар физиотерапевтика, тиш даволаш, манипуляция, функционал диагностика, ичакни ювиш, электрокардиограмма, ингаляторий, физкультура, парафин, сув ва балчиқ билан даволаш кабинетлари, массажхона, бир неча хил ваннахоналар мавжуд.

Даволаш корпусидаги хоналардан биридамиз. Рўпарада яп-янги ингаляция аппарати. Бундай кабинет ҳозирча Тошкентда ягона. Қаршида бемор — Тошкент Давлат педагогика институтининг студенти Эргаш Турсунбоев. Ҳамшира Л. И. Старигина унинг ёнида парвона. Аппаратнинг ишлаши, беморнинг ўзини қай даражада ҳис қилаётгани, даволаниш жараёнини қунт билан кузатиб турибди.

Қўшни хонада беморга сувости душ массажи қилинади. Медицина ҳамшираси М. С. Авдиенко аппаратларнинг тўғри ишлаши, сув ҳарорати, концентрацияси, босими врач тайин қилгандек аниқ бўлиши юзасидан кўз-қулоқ бўлиб турибди. Бу ванна кишиларнинг юрак-томир ҳаракатини яхшилайди, асабни мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Корпусда ҳамма қулайликлар муҳайё. Беморлар ваннадан ёки бошқа даволаниш хонасидан чиққач, хонаки гуллар ҳиди анқиб турган шинам озода дам олиш залига кириб «нафас ростлайдилар».

Санаторий территориясидан бир ярим километр чуқурликдан минерал сув чиққанлиги айни муддао бўлди. Бу сув тиниқ, иссиқ, хуштаъм бўлиб, молибден, ванадий, мис сингари микроэлементларга бой. Ундан гастрит, ошқозон-ичак яраси, жигар, ўт пуфаги ва бошқа ички касалликларни даволашда фойдаланилмоқда ҳамда жуда яхши самараларга эришилмоқда. Ўтган йили даволанган беморларнинг 97,7 проценти саломатлиги анча яхшиланганлиги шундан далолат беради.

Ўнлаб малакали ва кўп йиллик тажрибали врачлар, ҳамширалар инсон саломатлиги йўлида кечаю кундуз посбонлик қилмоқдалар. Врачлардан Н. Тошмуҳамедов, В. Бородкина, Е. Абгарова, М. Абдуллаева, М. Мартинова, Л. Ридель. Г. Кузьминалар ҳақида беморлар оғзидан нуқул мақтов сўзларини эшитасиз. Бу ерга жонажон Ўзбекистонимизнинг ҳамма бурчакларидан шунингдек бошқа қардош республикалардан касаба союз йўлланмаси билан келиб даволанишмоқда.

Бош врач хонасида қалин дафтар бор. Унга дам олувчилар санаторий хизмати ҳақида ўз фикр-мулоҳаза, истак ва таклифларини ёзиб қолдирадилар. Бундан ташқари узоқ-яқиндан тез-тез хатлар ҳам келиб туради. Мана шулардан бири:

«Ҳурматли Раҳим Жўраевич! — деб ёзибди бухоролик Ш. Ўрозов. — Кўп йиллардан буён ошқозон касалига мубтало эдим. Бултур «Чинобод»га бориб даволанганим катта наф келтирди. Ҳозир саломатлигим жуда яхши. Бунинг учун аввало санаторий шифокорларига ташаккур.

Сиздан илтимос, барча врач, ҳамшираларга, хизматчиларга самимий миннатдорчилигимни, юрак саломимни етказсангиз».

Миннатдорчилик туйғулари билан битилган илиқ сатрларга тўла бундай саломномаларнинг ниҳояси йўқ. Бинобарин, шифокор учун бундан улуғ мукофот бўлмаса керак.

Т. МИРҲОДИЕВ.

Беморга шифо бериш олдидан унинг юраги текшириб кўрилади. Бунда врачларга электрокардиограмма аппарати ёрдам беради. Суратда: бош врач Р. Отабеков (чапда) ва врач электрокардиограф Н. Тошмуҳамедов юрак ҳаракатини суратга олган лентани кўздан кечирмоқдалар.

Даволаш корпусида кенг ва ёруғ, шинам безатилган кутиш зали бор. Бу ерда беморлар ваннахонага ёки даволаш кабинетларига кириш олдидан дам оладилар.

А. Абалян фотолари.

ТОШКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЗАВОДНИНГ ҚАЙТА ТУҒИЛИШИ

Тошкент фармацевтика заводи яқин келажакда қайтадан туғилади. У республикамизнинг энг йирик корхоналаридан бирига айланиб қолади. Яқинда Ленинграддаги химия саноатини лойиҳаловчи махсус бюро янгидан тушадиган ишлаб чиқариш корпуслари лойиҳаларини заводга тақдим этди.

Лойиҳа бўйича учта тўрт қаватли бино қад кўтаради. Биноларнинг бири Т. Шевченко кўчаси бўйига тушади. Навбатдаги иморат эса К. Цеткина кўчасига бориб туташади. Учинчи бино заводнинг ҳозирги маъмурий биноси ўрнида қад кўтаради. Шундай қилиб ишлаб чиқариш корпуслари «П» ҳарфи шаклини олади.

Янги тушадиган бинолар замонавий ускуналар билан тўла қуролланади. Натижада маҳсулот ишлаб чиқариш анча кўпаяди. Бу ерда асосий ишлар тўла автоматлаштирилади.

ФЕСТИВАЛЬ ОЛДИДАН

Ҳаваскорлик киностудиялари шаҳар фестивалига якун ясалди. Октябрнинг шонли 50 йиллик юбилейига бағишланиб ўтказилган бу фестивалда кўпгина ҳаваскорлик киностудиялари ўз маҳсулотлари билан қатнашдилар. Шу фильмлардан энг яхшилари фестиваль жюриси томонидан муносиб тақдирланди.

Профессионал-техника билим юртлари республика маданият уйи ҳузурида ишлаб турган «Трудфильм» кино ҳаваскорлар студияси тайёрлаган «Жўшқин ҳаёт» ва «Қуёшга табассум» номли фильмлар биринчи ўринни олди. Шунингдек бу фильмларнинг сценарий авторларига фестиваль дипломлари топширилди.

Шундай қилиб жюри 16 та ҳаваскорлик студиялари асарларини Бутуниттифоқ кўригига тақдим этди.

ИШЧИ-ДЕҲҚОН МУХБИРЛАРИ СЕМИНАРИ

Яқинда Янгийўл районида «Тошкент ҳақиқати» ва «Янгийўл» газеталари ишчи-деҳқон мухбирларининг семинари бўлиб ўтди. Семинарда КПСС Марказий Комитетининг Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига тайёргарлик тўғрисидаги қарори ва ишчи-деҳқон мухбирларининг вазифалари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди

Семинарда «Тошкент ҳақиқати» газетасининг ходими Н. Риҳсиев газеталарда юбилейга тайёргарлик қандай ёритилаётганлиги, хатлар ва оммавий ишлар бўлимининг мудири М. Иброҳимов хатлар билан ишлаш, танқидий мақола ва фельетонларга факт тўплаш ва уни ёзиш ҳақида, «Янгийўл» газетасининг редактори Г. Фаттахов деворий газеталар иши ҳақида суҳбат ўтказдилар.

Мактаб директори В. Бобохонов, «Халқобод» кўптиражли газетасининг масъул секретари О. Қозоқбоев, «Ленинград» колхозида чиқадиган «Пахтакор» деворий газетасининг редактори Т. Имомов, «Москва» колхозидан М. Аҳмедов ўртоқлар сўзга чиқиб, газеталар ишини яхшилаш юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини билдирдилар.

Семинарда «Тошкент ҳақиқати» газетасининг Янгийўл райони бўйича 7 кишидан иборат мухбирлар пости тузилди.

НОЗИМА

Ҳикоя

Ўша оқшом, ўша мудҳиш субҳидам Нозиманинг нозик юрагига босилган оғир тамғадай сақланиб туради. Қиз ҳар замон оғир хўрсиниб ўша дилбар оқшомни, ўша қўрқинчли субҳидамни эслайди.

Нозима бу йил институтни тамомлайди. Бу унинг биринчи бахти. Қизнинг юрагини бошқа севинч, бошқа бахт ҳам энтиктириб тинчлик бермайди. Бу унинг иккинчи бахти. Абдулатиф унинг юрагига илк бор ғулу ташлаган йигит. Қиз наздида жаҳондаги барча шодликларнинг сабабкори шу йигит. Барча мардликларнинг ижодкори ҳам ўша. Ўша оқшом Абдулатиф Нозимани кўл соҳилига, сайрга таклиф этди. Ой нури, ҳисобсиз чироқлар шуъласидан мавжланиб, тўлқинланиб ўйнаётган кўлнинг мавжига соатлаб мафтун бўлишди. Қирқ кокилини сувга ташлаб, сокин хаёлга чўмган мажнун тол ҳақидаги ривоятларни эслашди. Қиз кўксида ғурур, қўлида бир дона яшнаган лола ушлаганича уйига қайтди. Ҳовли эшиги олдидаги бир туп чинор остида хайрлашди улар.

Фасли баҳор. Ғунчалар кулгуга лаб очади. Қиз кўксини эзгу орзулар, ширин хаёллар безайди. Бу тун алла-паллагача ҳаяжонини босолмаган Нозима севгили шунқорининг суратини қўлига олиб у билан хаёлан сўзлашди. Яхшиям муҳаббат деган нарса бор дунёда. Йўқса Нозиманинг бўм-бўш юрагида шунчалар орзу-умид бўлармиди, йўқмиди. Қиз юрагидаги сирларини кимга сўйларди. Абдулатифнинг хаёли бўлса бас, тонгни бедор кутишга ҳам тайёр қиз. Нозима дераза орқали кўкдаги юлдузлар чаманига тикилди, сўнгра суратни аста лабига олиб борди. Уни авайлаб ёстиғи остига яширди-да, уйқуга кўз юмди. Оқшом таровати, сув мавжи, баҳор гулларининг хуш бўйи ҳиди, севган кишисининг меҳр тўла кўзларини ўйлай-ўйлай мудраб кетди...

Хона эшигини кимдир зарб билан тепаётгандай, том бошида момақалдироқ қарсиллаб, яшин чақнаётгандай гумбурлаш эшитилди. Токчадаги гултувак ағдарилиб чил-чил синди. Уйнинг шифти бир қисирлади-да, пастга тупроқ тўкилди, сўнг тўсинлар бирин-кетин қулай бошлади... Бу зилзила эди. Аёл кишининг юракларни ларзага келтирувчи фарёди эшитилди.

— Вой, Нозимам, қизгинамни том босиб қолди. Ёрдам беринглар, яхшилар.

Маҳалла бир зумда оёққа турди. Ким чойшаб ёпиниб, ким ялангоёқ, ким ёстиқ қўлтиқлаб кўчага тўпланишди Эркаклар дарҳол ўзларини қўлга олиб, Нозиманинг кекса онасига кўмакка югуришди. Қизни ҳовли саҳнига олиб чиқишганида у беҳуш эди. Юз-кўзларига сув сепишди. Ҳайрият тирик экан. Лекин, ўнг оёғи қаттиқ шикастланганди.

Нозима касалхонада. У онасидан ёстиғи остидаги суратни олиб келиб беришни сўради Абдулатиф бор, Нозима дардни ҳам осон енгади. Унинг суратига боқиб неча-неча тонгларни бедор кутади. Зилзила уйларини вайрон қилди. Ўнг оёғини жароҳатлади. Лекин юрагидаги муҳаббатга ғубор етгани йўқ. Абдулатиф саломат бўлса бўлгани унга. Зилзила ҳам, ногиронлиги ҳам, шаҳар аро кезиб юрган даҳшатли ваҳималар ҳам ҳеч гапмас. Абдулатифчи, унинг ўйларидан нелар кечаётган экан? Йигит ўзга андеша, ўзга хаёл билан банд. У Нозиманинг ногиронлигидан қийноқда: «Ахир йигит бундай бўлишини, тақдирнинг бу қадар аёвсизлигини қаёқдан билсин. Йигит деган бир бор дунёга келади. ахир. Умр бўйи ногирон аёлга қўлтиқ таёқ бўлиш... Уҳ, даҳшат, даҳшат бу!» Йўқ, у бошқа шаҳарга жўнайди. Жўнайдию, қайтиб келмайди. Ҳа шундай қилгани маъқул. Ҳечвақт Нозима қўлтиқ таёқ билан уни қидириб бормас. Ўртанар, қийналар, охир унутар.

Ойлар ўтади. Нозима касалхонада, Абдулатиф имтиҳонлар билан банд Қиз ҳам унинг келмаётганидан хафа бўлмайди. Чунки унга ўзига ишонгандай ишонади.

Битирувчи студентлар имтиҳонлар тугаши билан Тошкент қурилишига жўнашди. Жонажон шаҳар девори, томига бир дона ғишт қўйиш бахт эмасми. Абдулатиф узоқ районлардан бирига юборишларини сўраб ариза ёзди.

Унинг «йигитлик ғурури» шундай қилишни буюрди. Зилзила зарбидан кўкси жароҳатланган севгилиси, она шаҳри дардига малҳам қўёлмади. Йўқ, у уларнинг дардига дард қўшиб, узоқларга ғойиб бўлди.

Лекин Тошкент кўчаларида ҳаёт сўнгани, меҳнат тингани йўқ. Бульдозерлар, танкларнинг қудратли ҳайқириғи бошланди.

Оловли жангларда ўқ ёмғирлари остида ўрмалаган танклар. Йўқ, бугун у душманга ўқ отмайди, қурбон бўлганларни янчиб ўтмайди, қулаган пахса деворларни суриб, гулзорлар учун майдон ҳозирлайди. Шу темир, шу пўлат танк тилга кирган бир кунда юраксиз бир йигитга адашиб кўнгил қўйган Нозима қўлтиқ таёққа суянганча хомуш турарди: Унинг кўзларида ёш. Балки болалик шўхликларини ўтказган ҳовлиси, капалак қувлаб хорган гулзори, ариқ лабларидаги жамбил райҳонларининг пайхон бўлаётганидандир бу кўз ёшлар. Балки бутун орзу-умидлари, ёшлигини ишониб топширган шунқорининг қарға бўлиб чиққани учун ўкинаётгандир.

Қиз ўша охирги хайрлашув кечасига гувоҳ бўлган қадрдон бир туп чинорга тикилганча туриб қолди. Қўлтиқ таёғини унутиб, беихтиёр қайрағоч томон югурмоқчи бўлди-ю, тупроққа ағдарилди. Бульдозернинг ҳайқириғи бир зумда тинди. Қошкиприклари тупроқ, терга ботган, қора кўзларида ташвиш, ҳаяжон акс этиб турган ёшгина йигит бульдозердан тушиб Нозимага қараб югурди. Қизни даст кўтариб турғиздида, қораёққа беланган рўмолчаси билан уни елпийбошлади.

— Нега бундай қилдингиз, синглим?

— Чинор, чинорни раҳматлик отам эккан эдилар.

— Отангиз...

— Фронтда йўқолган. Ундан ёдгор эди бу чинор. Шу куни баҳайбат бульдозер уй деворларини бузмади, танк ҳам пахса деворлар остида ўрмаламади. Қора кўзли йигит Бекзод бульдозерини Чилонзорга томон ҳайдади. Йўл-йўлакай Нозиманинг кўнглини кўтаришга, унинг чеҳрасида оз бўлса ҳам табассум пайдо қилишга интиларди йигит.

— Чинорни йиқитмайман, сўз бераман, битта шоҳига ҳам тегмайман, Ишонинг синглим, ишонаберинг.

Нозима бу меҳрибон, дилкаш йигит ҳақида онасига тўлиб-тошиб гапириб берди. Нозималар кўчиб келган янги уй ҳам баҳаво, озода. Кўчалар гулзор, дарахтлар ҳам етарли. Лекин қиз ҳар куни ўша бузилаётган маҳаллага боради. Чинорга соатлаб тикилиб ўтиради. Бугун ҳам шу ерда. Бекзод қизнинг келишига жуда ўрганиб қолган.

Бекзод тожик йигити, Нозима ўзбек қизи. Лекин дўстлик иплари уларни бир-бирларига маҳкам боғлаб қўйди. Бекзод бугун жуда-жуда ҳаяжонда. Нозимани сабрсизлик билан кутади. Юрагини тирнаб, азоблаб юрган дардини унга сўзлаб беришга ошиқади.

— Эҳ, Бекзод ким эдинг сен ўзи. Шу беғубор, масъум қиздан яшириб юрган гуноҳларингни ювaoласанми, беғубор дўстликка гард юқтирмай асрай оласанми.

Бекзоднинг ҳеч кими йўқ. Унинг ҳам отаси Улуғ Ватан урушининг қурбони. Бекзод бева онасига итоат этмай, бебошларга қўшилди. Ўғирлик билан қўлга тушиб қамоққа тушди. Қамоқда қурувчилик ҳунарини ўрганди. Қамоқ ходимининг биргина сўзи унинг қулоқлари остида ҳамон жаранглайди.

— Қургин, тузатгину, лекин бузма. Бу ерга қайтиб ҳам келма, ўғлим!

Ўғлим! Бекзоднинг кўзларида ёш йилтиради. Бу ёш марҳум отасига, унинг доғи-ҳасратида кўз юмган онасига, яхши кишиларга бўлган меҳр, ҳурмат ифодаси эмасмикин... Ана, қўлтиқ таёқда оҳиста келаётган Нозима кўринди. Бекзод апил-тапил рўмолчасига қўл чўзди. У пешона терларини қўли билан сидириб ташлаб Нозиманинг ҳузурига югурди. Қиз унга оппоқ, дазмолланган рўмолча тутди...

Тунов кун ўша маҳаллага яна йўлим тушди. Эски пахса деворлардан ном-нишон қолмабди. Кенг, текис майдон денгиздек чайқалади. Гуллар, турфа гуллар денгизи. Ўртада елкан — чинор, яшнаб турибди. Гулзор четларидаги скамейкаларнинг бирида хон атлас кийган қиз ёнида оппоқ кўйлакли йигит билан ўтиришибди, энди қизнинг қўлтиқ таёғи кўринмасди, ҳа, оёққа босиб кетган бўлса керак. Нозима билан Бекзод. Ҳа, танидим. Тошкент қурилишининг қаҳрамонлари улар. Мен эса улар ҳақида очерк ёзиш учун келганман.

Эътибор ОХУНОВА.

ЗИЁКОРЛАР

Фаттоҳ ака Умаров таълим-тарбияни бахт ва шодликларнинг манбаи деб ҳисоблаган моҳир педагоглардан бири. Шунинг учун ҳам у шарафли касбни жон-дилидан эъзозлади, бутун кучи ва билимини ёш авлод тарбиясига бағишлади.

Бугун унинг ҳамкасблари, таниш-билишлари бу содда табиатли, камтарин ва севимли ўқитувчини чин юракдан қутлайдилар. Тошкентдаги 38-мактаб биносида ўтказиладиган тантанали кеча устоз ва шогирдларнинг шодиёна учрашувига айланиб кетади.

Дарҳақиқат, Фаттоҳ ака ўзининг самарали меҳнат фаолияти давомида жуда кўплаб муносиб кадрлар тайёрлади. Тошкентдаги 82-мактабнинг директори А. Раҳматиллаев, Ўзбекистон ССР Сув хўжалиги министри С. Мамарасулов, олимлардан А. Мираҳмедов. С. Акромов, Х. Мелиқулов ва бошқалар тажрибали педагогнинг бой билимидан баҳраманд бўлганлар.

Фаттоҳ ака Умаров 60 ёшга тўлди. Бу умрнинг 40 йили ёш авлод тарбиясига бағишланди.

Ўртоқ Ф. Умаров ўз устида тинмай ишлади, халқ маорифининг турли участкаларида фаол меҳнат қилди. Кекса педагог зиёкор сифатида кўп ишларни амалга оширди. Янги типдаги мактабларни очишда актив қатнашди. Саводсизликни тугатиш даврида унинг хизматлари катта бўлди. Областимиздаги кўпгина мактабларда ўқитувчилик қилиб, ўз талабаларида география фанига катта қизиқиш уйғотди.

Ўқитувчи 1930-1943 йилгача Тошкентдаги 39-мактабда ўқитувчи, илмий бўлим мудири бўлиб ишлади. Шундан сўнг область партия комитетининг йўлланмаси билан Бекобод районидаги 6-мактабга ишга юборилади. Кейинчалик уни район халқ маорифи бўлими мудирлиги вазифасига кўтаришади. Фаттоҳ ака «Назарбек» совхози территориясида жойлашган 37-мактабга директор этиб тайинланди. 1963 йилдан бери «Известия» номидаги 38-мактабда илмий бўлим мудири вазифасида ишлаб келмоқда.

Севимли педагогнинг жўшқин меҳнати муносиб тақдирланди. У Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Ўртоқ Умаров шаҳар ва район Советларига бир неча бор депутат этиб сайланди.

Бугун мактабда шу билим ўчоғининг жонкуяр ўқитувчи ва хизматчиларидан яна беш кишининг юбилейи ҳам нишонланади. Булар — Фотима Камолова, Шамси Азимов, Акбар Иноятов, Сокина Ҳасанова, Ҳалима Гилязовалардир.

А. АЛИЕВ

СПОРТ ХАБАРЛАРИ

М. ВОРОНИН ЕВРОПА ЧЕМПИОНАТИ ҒОЛИБИ

Финляндиянинг Тампер шаҳрида эркаклар ўртасида гимнастика бўйича навбатдаги Европа чемпионати бўлиб ўтди. 22 ёшли ажойиб совет гимнастикачиси М. Воронин барча снарядларда бир текисда юксак натижа кўрсатиб ғолиб келди.

Иккинчи фахрли ўрин ҳам совет гимнастикачисига тегди. Виктор Лисицкийни тошкентлик ишқибозлар жуда яхши билишади. У «Ёшлик» спорт оренасида мамлакат биринчилигида ҳамшаҳримиз С. Диомидовдан ўзиб, биринчи ўрин эгаллаган эди. Европа биринчилиги кубоги эгаси М. Воронин 58 балл тўплади. В. Лисицкий эса 57,3 балл олди.

СЎНГГИ ТАЙЁРГАРЛИК

Футбол бўйича мамлакат чемпионати байроғи кўтарилишига ҳам саноқли кунлар қолди. 2 апрелда «Пахтакор» стадионида майдон эгалари биринчи матчни Москванинг Марказий Армия спорт клуби командаси билан ўтказади. Ўтган дам олиш куни эса пахтакорчилар сўнгги контроль учрашувни ўтказдилар. «Спартак» стадионида Усть-Каменогорскнинг «Восток» командаси билан ўртоқлик учрашуви бўлди. Пахтакорчилар 2:1 ҳисобида ғолиб келдилар.

РЕСПУБЛИКА СУВЧИЛАРИ ҒОЛИБ

Сув спорти саройида сувга сакраш бўйича Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон ва Арманистон республикалари спортчилари ўртасида матч учрашув бўлиб ўтди.

Ўзбекистон аёллар командаси аъзолари Р. Гороховская, З. Шарипова, Т. Рузанова ва бошқалар рақибларига қараганда анча устун эканликларини исботладилар.

618,42 очко билан Ўзбекистон сузувчилари биринчи ўринни эгаллашди. Қозоғистон командаси иккинчи, қирғизистонликлар учинчи ўринни олишди. Арманистон сузувчилари тўртинчи ўринда қолди.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

28 МАРТДА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 10.55—Эшиттиришлар программаси, 11.00— Қўлга тушган камалак (қўғирчоқ фильм), 11.30—Капитан Теннеш (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 12.20—Кичик ўғил кўчаси (бадиий фильм).

14.00 дан—Москва кўрсатади.

Тошкент кўрсатади

Рус тилида: 17.55—Эшиттиришлар программаси, 18.00—Телевизион янгиликлар, 18.15—Қувноқ поезд (болалар учун), 18.40—Ленин мукофотига номзодлар. 19.00—Никоҳга розилик (бадиий фильм).

20.10—Эртаги кун программаси.

Ўзбек тилида: 20.15—Телевизион янгиликлар, 20.30—Ленин кўрсатган йўлдан («Октябрь» программаси), 20.50—М. Каримов. Қалам қошлигим (Область театрлари фестивали), 22.50—Яхшидан боғ қолади.

20.30 дан—Москва кўрсатади.

Тошкент кўрсатади

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 17.55—Эшиттиришлар программаси, 18.00— Концерт (болалар учун), 18.20—Олий математика (сиртдан таълим олаётган студентлар учун ўқув программа).

19.15— Телевизион янгиликлар (рус тилида).

19.25 дан—Москва кўрсатади.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА—28/III да кундуз Демон, кечқурун Спартак, 29/III да Франческа-да-Римини, кечқурун Дилорам.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—28/III да кундуз Вероналик икки йигит, кечқурун Қирол Лир, 29/III да кундуз Оқ кабутар, кечқурун Ўғирланган умр.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—29/III да Гули снёҳ.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА—Катта цирк томошалари, Ҳиндистон филлари аттракциони. Кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади.

КИНО

Салом, кичкинтой!— «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (кундуз соат 1, 3, 5, кеч 7 ва 9 да), НАВОИЙ номли (эрталаб 11, кундуз 3, 5, кеч 8-20 минут ва 10 да), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз 3, 5 ва кеч 7 да).

Севиш тақиқланади — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (2-залда жуфт соатларда).

Токио олимпиадаси—«МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (эрталаб соат 11, кундуз 3 ва кеч 7 да), «ФЕСТИВАЛЬ» (эрталаб 11 ва кундуз 1 да).

Авлиё Ионни бошидан жудо қилиш—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 7-45 минутда), СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз 12, 2 ва кеч 8 да).

Катя ва тимсоҳ—«ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да), НАВОИЙ номли (эрталаб 10 да).

Қиз ва акс-садо—(эрталаб соат 10 да), Жазда фақат қизлар (кундуз 2, кеч 6 ва 8 да)—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Ҳамма учун эртан (эрталаб соат 10 ва 11 да). Тиш докторининг саргузашти (кундуз 12, 2, кеч 6, 8 ва 10 да)—«СПУТНИК».

ИРРИГАЦИЯ ПРИБОРЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ЗАВОДИГА

слесарлар, металл конструкциялар ишлаб чиқариш учун ремонтчилар, шоферлар, юкчилар, автокранчилар, токарлар, экскаватор кранчилари, фрезерчилар, электр монтёрлари, складда ишловчи оддий ишчилар, норматив текширув лабораториясида ишлаш учун бошлик ва инженерлар

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.

Тошкент область, Ўрта Чирчиқ район, Бектемир посёлкаси, Янги ҳаёт кўчаси, 27-уй, кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

«ЮЖУРАЛЭЛЕКТРОМОНТАЖ» ҚУРИЛИШ-МОНТАЖ ПОЕЗДИГА

АК-75 автокран машинисти, ГАЗ-51 автомашина шофери

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор массиви, 6-квартал, «Россия» шаҳарчаси. Телефон 7-13-62.

БЕКОБОДДАГИ ЁҒОЧНИ ҚАЙТА ИШЛАШ ЗАВОДИ

Буюртмачиларнинг материалларидан дурадгорлик ва бошқа ёғоч буюмларини

ясаб бериш учун буюртмалар қабул қилади

Мурожаат учун адрес: Бекобод шаҳар, телефонлар 3-13, 8-73.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 05245. ИНДЕКС 64970. А. — 1829.